

**DOLNOŚLĄSKI
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W WAŁBRZYCHU**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM
W 2005 ROKU**

Kwiecień 2006

Wstęp

Opracowanie „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim w 2005 roku” stanowi kolejną analizę sytuacji na rynku pracy Dolnego Śląska w układzie kwalifikacji zawodowych, sporządzona według zaleceń metodycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W odróżnieniu od opracowania za I – półrocze 2005 roku prezentowany „Raport” obejmuje również analizę wyników badań sondażowych przeprowadzonych w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie województwa dolnośląskiego.

Głównym celem opracowania było stworzenie źródła informacji pomocnego samorządom oraz regionalnym władzom oświatowym w okresowej korekcie poziomu oraz struktury kształcenia zawodowego w odniesieniu do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Użytkownikami informacji zawartych w „Raporcie” będzie również Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu jak i powiatowe urzędy pracy z terenu województwa dolnośląskiego. Informacja powinna być przydatna zwłaszcza w usprawnieniu realizacji usług poradnictwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy, ponadto powinna pomóc w określeniu odpowiednich kierunków szkolenia dla bezrobotnych zapewniając wyższą efektywność organizowanych szkoleń.

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanym w opracowaniu „Raportu” były sporządzane przez powiatowe urzędy pracy sprawozdania o liczbie bezrobotnych oraz liczbie zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności /Załącznik 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01/.

W analizie zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykorzystano głównie układ klasyfikacyjny 10 wielkich grup zawodów z uwzględnieniem 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy) oraz zawodów i specjalności według kodu 6-cyfrowego. Wszystkie wyżej wymienione grupy określono w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” - wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Gospodarki z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

Zalecenia metodyczne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do przeprowadzania monitoringu zawodów - jako deficytowy, definiują zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast jako nadwyżkowy definiują zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W opracowaniu „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim w 2005 roku” posługiwano się głównie wskaźnikiem intensywności nadwyżki

(deficytu) zawodów, który w sposób wyraźny określa skalę nadwyżki liczby zgłoszonych ofert pracy w stosunku do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w roku sprawozdawczym. W określeniu skali nadwyżki podaży nad popytem w danym zawodzie posłużono się wskaźnikiem, liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych przypadających na 1 zgłoszoną ofertę pracy w 2005 roku.

W oparciu o wyżej wymienione wskaźniki wyodrębniono:

- 690 zawodów nadwyżkowych /łącznie z bezrobotnymi bez zawodu/ z przewagą napływu bezrobotnych nad liczbą zgłoszonych ofert pracy,
- 553 zawody nadwyżkowe z napływem bezrobotnych i jednoczesnym brakiem napływu ofert pracy,
- 245 zawodów deficytowych z przewagą liczby zgłoszonych ofert pracy nad wielkością napływu bezrobotnych,
- 72 zawody deficytowe ze zgłoszonymi ofertami pracy i brakiem napływu bezrobotnych,
- 86 zawodów zrównoważonych /wykazujące równowagę na rynku pracy/ gdzie relacje napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych określone są wskaźnikiem mieszczącym się w przedziale /0,9 – 1,1/,
- 71 zawodów, w których nie zidentyfikowano zarówno napływu bezrobotnych oraz napływu ofert pracy.

ROZDZIAŁ I

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW /GRUP ZAWODÓW/

Bezrobotni pozostający w ewidencji powiatowych urzędów pracy w końcu grudnia 2005 roku zostali sklasyfikowani w 1517 zawodach /łącznie z bezrobotnymi bez zawodu/ na 1707 jakie obejmuje Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. Napływ bezrobotnych zidentyfikowano w obszarze 1503 zawodów, natomiast napływ ofert pracy sklasyfikowano w 1093 zawodach.

Ranking zawodów według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych wskazuje, że podstawowe relacje zachodzące na rynku pracy województwa dolnośląskiego, dotyczące podaży i popytu koncentrują się głównie w obszarze 500 zawodów i specjalności.

Zawody z największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych sklasyfikowane na miejscach od 1 do 500 objęły 82,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 82,8% napływu bezrobotnych oraz 88,0% napływu ofert pracy.

Dla podkreślenia, jak duży jest udział zawodów z czołowych miejsc na liście rankingowej w strukturze podaży i popytu należy wskazać, że na koniec 2005 roku 100 zawodów i specjalności z największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych /z wyłączeniem bezrobotnych bez zawodu/ skupiało 65,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jednocześnie w tych samych zawodach sklasyfikowano w 2005 roku 64,0% napływu bezrobotnych oraz 65,6% napływu ofert pracy.

Śladowy udział na rynku pracy posiada grupa zawodów, które na liście rankingowej zajmują miejsca od 501 do 1516. Sklasyfikowano w nich zaledwie 3,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 3,5% napływu bezrobotnych oraz 7,8% napływu ofert pracy, co ilustruje poniższa tabela.

Pozycja zawodu na liście rankingowej wg największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych	Napływ bezrobotnych		Zarejestrowani bezrobotni		Napływ ofert pracy	
	Liczba bezrobotnych	% z ogółem	Liczba bezrobotnych	% z ogółem	Liczba ofert pracy	% z ogółem
1 – 100	161449	64,0	152468	65,3	50663	65,6
101 – 200	24595	9,8	21132	9,0	8409	10,9
201 – 300	12071	4,8	9820	4,2	4228	5,5
301 – 400	6663	2,6	5682	2,4	2850	3,7
401 – 500	4152	1,6	3492	1,5	1747	2,3
501 - 1516	8799	3,5	7709	3,3	6043	7,8

Dużym udziałem w ogólnej liczbie zarejestrowanych oraz w napływie do bezrobocia charakteryzuje się grupa bezrobotnych bez zawodu /odpowiednio 14,2% oraz 13,6%/.

W strukturze bezrobotnych w województwie dolnośląskim większość stanowią osoby posiadające zawód. Wśród 233352 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2005 roku zawód posiadało 200303 osoby, tj. 85,8% ogółu zarejestrowanych, natomiast bez zawodu pozostawało 33049 osób, tj. 14,2%.

W 2005 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 23777 osób, tj. o 9,2%. Liczba bezrobotnych posiadających zawód zmalała o 20884 osoby, tj. o 9,4%, natomiast populacja bezrobotnych bez zawodu zmniejszyła się o 2893 osoby, tj. o 8,0%.

Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w siedmiu wielkich grupach zawodów, tj. w grupie:

- robotników przemysłowych i rzemieślników o 8705 osób, tj. o 11,1%
- techników i innego średniego personelu o 3694 osoby, tj. o 10,5%
- pracowników usług osobistych i sprzedawców o 3169 osób, tj. o 9,1%
- pracowników przy pracach prostych o 2679 osób, tj. o 9,6%

- pracowników biurowych o 1439 osób, tj. o 12,9%
- operatorów i monterów maszyn i urządzeń o 1419 osób, tj. o 10,8%
- rolników, ogrodników, leśników i rybaków o 622 osoby, tj. o 9,0%

Zwiększenie populacji bezrobotnych odnotowano w grupie specjalistów, przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników oraz w siłach zbrojnych,

Strukturę zawodową bezrobotnych w 2005 roku według wielkich grup zawodowych ilustruje poniższe zestawienie.

GRUPA ZAWODÓW		Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec grudnia			Struktura w 2005 [%]
		2004	2005	wzrost /spadek/	
		w liczbach bezwzględnych			
OGÓŁEM		257129	233352	-23777	100,0
Bez zawodu		35942	33049	-2893	14,2
Posiadający zawód, w tym:		221187	200303	-20884	85,8
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	816	880	64	0,4
2	Specjaliści	12642	13386	744	5,7
3	Technicy i inny średni personel	35155	31461	-3694	13,5
4	Pracownicy biurowi	11171	9732	-1439	4,2
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	34715	31546	-3169	13,5
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6907	6285	-622	2,7
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	78695	69990	-8705	30,0
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13115	11696	-1419	5,0
9	Pracownicy przy pracach prostych	27881	25202	-2679	10,8
10	Siły zbrojne	90	125	35	0,05

Analiza danych ilustrujących strukturę bezrobocia w układzie wielkich grup zawodów wskazuje, że największe bezrobocie generują:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy
- technicy i inny średni personel
- pracownicy przy pracach prostych

W grupie robotników przemysłowych i rzemieślników zdecydowanie przeważają mężczyźni /70,6%/, natomiast w trzech pozostałych grupach widoczna jest dominacja kobiet, zwłaszcza wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców /88,0%/.

Wymienione grupy zawodów nie wymagają w większości wysokich kwalifikacji. Odnoszą się do nich głównie trzy pierwsze poziomy kwalifikacji, określone w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, uzyskiwane:

- w szkole podstawowej /poziom pierwszy/,
 - w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, zasadniczej szkole zawodowej /poziom drugi/,
 - w szkole policealnej i technikum /poziom trzeci/
- Struktura bezrobotnych według zawodów odzwierciedla dokonujące się w gospodarce województwa dolnośląskiego przemiany. Restrukturyzacja w sferze działalności przemysłowej i budownictwie oraz związana z nią likwidacja szeregu miejsc pracy spowodowały duży odpływ do bezrobocia robotników przemysłowych i rzemieślników oraz osób w zawodach budowlanych.

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowią wielką grupę zawodów, którą reprezentuje największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych - 69990 osób, tj. 30,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Grupa ta obejmuje cztery duże grupy zawodów oznaczonych kodem 2-cyfrowym. Są to:

- górnicy i robotnicy budowlani /19065 bezrobotnych, tj. 27,2% ogółu bezrobotnych robotników przemysłowych i rzemieślników/,
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń /25908 „, tj. 37,0%/
- robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni /2740 „, tj. 3,9%/
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy /22277 „, tj. 31,8%/

Bezrobotnych reprezentujących wielką grupę robotników przemysłowych i rzemieślników sklasyfikowano w 334 zawodach i specjalnościach /kod 6-cyfrowy/, z których 276 to zawody nadwyżkowe, 42 - zawody deficytowe, 16 - zawody zrównoważone.

W tej liczbie zawodów, czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują następujące zawody i specjalności:

- murarze	7249	bezrobotnych
- ślusarze	6452	„
- krawcy	5123	„
- szwaczki	4296	„
- mechanicy samochodów osobowych	3114	„
- tokarze	2298	„
- piekarze	2118	„
- malarze budowlani	1661	„
- cukiernicy	1675	„

- stolarze

1369

„

W wyżej wymienionych 10 zawodach sklasyfikowano 35355 osób pozostających bez pracy, co stanowiło 50,5% ogółu zarejestrowanych robotników przemysłowych i rzemieślników, zarazem 15,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2005 roku. W liczbie tej ponad 41% to osoby pozostające bez pracy dłużej niż jeden rok. Grupę w liczbie 530 bezrobotnych stanowiły osoby, którym nie upłynął okres 12 miesięcy od daty ukończenia szkoły.

- Drugą pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych wielką grupę zawodów stanowią pracownicy usług osobistych i sprzedawcy. W końcu grudnia 2005 roku populacja bezrobotnych reprezentujących tę grupę zawodów liczyła 31546 osób, tj. 13,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Grupa ta obejmuje dwie duże grupy zawodów. Są to:

- pracownicy usług osobistych i ochrony /12019 bezrobotnych, tj. 38,1% ogółu bezrobotnych pracowników usług osobistych i sprzedawców/

- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy /19527 „ tj. 61,9%/

Bezrobotnych reprezentujących wielką grupę pracowników usług osobistych i sprzedawców sklasyfikowano w 81 zawodach, w tym w 55 zawodach nadwyżkowych, 18 zawodach deficytowych oraz 8 zawodach zrównoważonych.

W tej liczbie zawodów, czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują następujące zawody:

- sprzedawcy	19397 bezrobotnych	
- kucharze	4944	„
- kelnerzy	1637	„
- fryzjerzy	1491	„
- pracownicy ochrony mienia i osób	750	„
- bufetowi /barmani/	693	„
- opiekunki domowe	368	„
- sanitariusze szpitalni	350	„
- kucharze małej gastronomii	286	„
- siostry PCK	200	„

W wyżej wymienionych 10 zawodach sklasyfikowano 30116 osób pozostających bez pracy, co stanowiło 95,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pracowników usług osobistych i sprzedawców, zarazem 12,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2005 roku /sprzedawcy jako najliczniejsza grupa zawodowa bezrobotnych stanowili odpowiednio 61,5% oraz 8,3%/.

Największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie sprzedawca, towarzyszy największa liczba podmiotów gospodarczych w sekcji handel i naprawy, wśród których dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W warunkach zwiększającej się konkurencji znaczący odpływ sprzedawców do bezrobocia jest wynikiem ubytku miejsc pracy i ograniczania zatrudnienia w małych jednostkach handlowych, które nie wytrzymują konkurencji z dużą liczbą supermarketów. Znaczna liczba bezrobotnych sprzedawców wynika również z dużej fluktuacji kadr w jednostkach handlowych, której przyczyną jest zarówno stosunkowo niski poziom wynagrodzeń, jak również duże wymogi pracodawców odnośnie dyspozycyjności pracowników.

- Trzecią co do liczebności wielką grupą bezrobotnych są osoby reprezentujące wielką grupę zawodów - technicy i inny średni personel. W liczbie 31461 osób, stanowili oni w końcu grudnia 2005 roku 13,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Grupa ta obejmuje cztery duże grupy zawodów, tj.

- średni personel techniczny /13305 bezrobotnych, tj. 42,3% ogółu bezrobotnych techników i innego średniego personelu/

- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia /5581 „ tj. 17,7%/

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy /125 „ tj. 0,4%/

- pracownicy pozostałych specjalności /12450 „ tj. 39,6%/

Bezrobotnych reprezentujących wielką grupę zawodów – technicy i inny średni personel - sklasyfikowano w 294 zawodach i specjalnościach, w tym w 221 zawodach nadwyżkowych, 60 zawodach deficytowych oraz w 13 zawodach zrównoważonych.

W tej liczbie zawodów i specjalności czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- asystenci ekonomiczni /technicy ekonomiści/	5514	bezrobotnych
- technicy mechanicy	3751	„
- technicy budownictwa	1890	„
- technicy rolnicy	1839	„
- pracownicy administracyjni	1232	„
- księgowi /samodzielni/	1182	„
- handlowcy /technicy handlowcy/	1172	„
- technicy elektrycy	867	„
- technicy elektronicy	806	„
- technicy żywienia i gospodarstwa domowego	780	„

W wyżej wymienionych zawodach sklasyfikowano 19033 osoby pozostające bez pracy, tj. 60,5% ogółu techników i innego średniego personelu oraz 8,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród bezrobotnych reprezentujących wymienione zawody sklasyfikowano 1620 osób, którym nie upłynął okres 12 miesięcy od daty ukończenia szkoły.

- Dużą populację zarejestrowanych bezrobotnych skupia grupa zawodów – „pracownicy przy pracach prostych” . W końcu grudnia 2005 roku populacja bezrobotnych reprezentujących tę grupę zawodów liczyła 25202 osoby, tj. 10,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Grupa ta obejmuje trzy duże grupy zawodów, tj:

- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach /15620 bezrobotnych, tj. 62,0% ogółu bezrobotnych reprezentujących wielką grupę zawodów pracowników przy pracach prostych/

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni /403 „ tj. 1,6%/

- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie / 9179 „ tj. 36,4%/

Bezrobotnych reprezentujących wielką grupę zawodów - pracownicy przy pracach prostych - sklasyfikowano w 89 zawodach i specjalnościach, w tym w 58 zawodach nadwyżkowych, 25 zawodach deficytowych oraz 6 zawodach zrównoważonych.

W tej liczbie zawodów i specjalności najwyższe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- sprzętaczk	4482	bezrobotnych
- robotnicy budowlani	3640	„
- robotnicy gospodarczy	3490	„
- robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2128	„
- pomoce kuchenne	1532	„
- dozorc	1210	„
- salowe	1185	„
- robotnicy placowi	1045	„
- robotnicy drogowi	771	„
- pakowacze	738	„

Liczba bezrobotnych sklasyfikowanych w wymienionych zawodach wynosiła w końcu grudnia 2005 roku 20221 osób, tj. 80,2% populacji bezrobotnych pracowników przy pracach prostych oraz 8,7% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Zawody te generują długotrwałe bezrobocie. Przeciętny wskaźnik udziału osób pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok kształtował się w tej grupie zawodów na wysokim poziomie i wynosił 56,8%.

- Niekorzystnym zjawiskiem na rynku pracy jest wzrost bezrobocia wśród specjalistów, tj. w grupie osób posiadających kwalifikacje zawodowe wymagające wyższego poziomu wykształcenia. Na koniec grudnia 2005 r. w województwie dolnośląskim zarejestrowanych było 13386 specjalistów tj. o 744 osób więcej niż w końcu 2004 roku. Specjaliści stanowią 5,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wielka grupa zawodów /specjaliści/ – obejmuje cztery duże grupy zawodów.

Są to: - specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
/2364 bezrobotnych, tj. 17,7% ogółu bezrobotnych specjalistów/

- specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia /1885 „ tj. 14,1%/

- specjaliści szkolnictwa /1674 „ tj. 12,5%/

- pozostali specjaliści /7463 „ tj. 55,8%/

Bezrobotnych specjalistów sklasyfikowano w 358 zawodach, w tym w 255 zawodach nadwyżkowych, w 88 zawodach deficytowych oraz 15 zawodach zrównoważonych.

W tej liczbie zawodów czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują następujące zawody i specjalności:

- ekonomista	3028 bezrobotnych
- pielęgniarka	881 „
- specjalista ds. marketingu i handlu	689 „
- specjalista administracji publicznej	409 „
- pedagog	376 „
- pozostali specjaliści ds. ekonom. i zarządzania	320 „
- nauczyciel nauczania początkowego	267 „
- nauczyciel przedszkola	261 „
- politolog	240 „
- spec. ds. organizacji usług gastr. hotel. i turyst.	208 „

Liczba bezrobotnych sklasyfikowanych w wymienionych 10 zawodach wynosiła w końcu grudnia 2005 roku 6679 osób, tj. 49,9% populacji bezrobotnych specjalistów oraz 2,9% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Wzrost bezrobocia wśród osób z wyższym wykształceniem jest głównie wynikiem niedopasowania struktury kształcenia w odniesieniu do struktury popytu na pracę. Przykładem jest duża liczba osób kształcących się na kierunkach ekonomicznych i administracyjnych, co przy wielokrotnie mniejszym zapotrzebowaniu powoduje utrzymywanie się wysokiego bezrobocia w tych zawodach. Trudności na rynku pracy dotyczą również specjalistów

reprezentujących zawody z zakresu polityki społecznej, jak również wybranych kierunków pedagogicznych.

- Restrukturyzacja w sferze działalności przemysłowej i związana z nią likwidacja szeregu miejsc pracy spowodowała znaczny odpływ do bezrobocia osób reprezentujących zawody z wielkiej grupy zawodów, operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

Na koniec grudnia 2005 r. w województwie dolnośląskim zarejestrowanych było 11696 operatorów i monterów maszyn i urządzeń. Stanowili oni 5,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Grupa ta obejmuje trzy duże grupy zawodów. Są to:

- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych /2158 bezrobotnych, tj. 18,5% ogółu bezrobotnych operatorów i monterów maszyn i urządzeń/
- operatorzy i monterzy maszyn /4400 „ tj. 37,6%/
- kierowcy i operatorzy pojazdów /5138 „ tj. 43,9%/

Bezrobotnych reprezentujących tę wielką grupę zawodów sklasyfikowano w 347 zawodach i specjalnościach, w tym w 263 zawodach nadwyżkowych, w 67 zawodach deficytowych oraz w 17 zawodach zrównoważonych.

W tej liczbie zawodów i specjalności najwyższe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- kierowcy samochodu osobowego	1359 bezrobotnych
- kierowcy samochodu ciężarowego	1341 „
- kierowcy ciągnika rolniczego	863 „
- palacze kotłów c.o. gazowych	339 „
- oper. urząd. przetwórstwa owocowo-warzywnego	268 „
- monterzy maszyn i urządzeń przemysłowych	243 „
- operatorzy maszyn tkackich	241 „
- palacze kotłów parowych	237 „
- operator sprzętu do robót ziemnych	232 „
- palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych	215 „

Liczba bezrobotnych sklasyfikowanych w wymienionych 10 zawodach wynosiła w końcu grudnia 2005 roku 5338 osób, tj. 45,6% populacji bezrobotnych operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz 2,3% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

- Niewielką na tle innych wielkich grup zawodów pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych stanowią pracownicy biurowi. W końcu grudnia 2005 roku liczba bezrobotnych

reprezentujących tę wielką grupę zawodów liczyła 9732 osoby, tj. 4,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Grupa ta obejmuje dwie duże grupy zawodów. Są to:

- pracownicy obsługi biurowej /7949 bezrobotnych, tj. 81,7% ogółu bezrobotnych pracowników biurowych/
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów /1783 ,, tj. 18,3%/

Bezrobotnych z grupy pracowników biurowych sklasyfikowano w 61 zawodach i specjalnościach, w tym w 45 zawodach nadwyżkowych, 9 zawodach deficytowych oraz w 7 zawodach zrównoważonych.

W tej liczbie zawodów najwyższe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- pracownicy biurowi	3527	bezrobotnych
- magazynierzy	2038	„
- sekretarki	506	„
- kasjerzy handlowi	500	„
- asystenci rachunkowości	343	„
- pozost. prac. ds. finansowo-stat.	279	„
- telefonistki	251	„
- doręczyciel pocztowy	222	„
- pozost. prac. obsługi biurowej	194	„
- recepcjoniści	187	„

W wymienionych 10 zawodach sklasyfikowano 8047 bezrobotnych, co stanowiło 82,7% ogółu bezrobotnych pracowników biurowych. wśród których 45,0% stanowiły osoby długotrwale pozostające bez pracy.

- Malejącemu udziałowi sektora rolnego w strukturze zatrudnienia towarzyszy stosunkowo niewielki udział w strukturze bezrobotnych osób reprezentujących zawody związane z rolnictwem, ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. Wielką grupę zawodów - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - reprezentowało w końcu grudnia 2005 roku 6285 osób pozostających bez pracy, co stanowiło 2,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Grupa ta obejmuje cztery duże grupy zawodów. Są to:

- rolnicy	2802	zarejestr. bezrobotnych
- ogrodnicy	1679	„
- leśnicy i rybacy	1310	„
- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	494	„

Bezrobotnych reprezentujących wielką grupę zawodów – rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – sklasyfikowano w 40 zawodach i specjalnościach, w tym w 36 zawodach nadwyżkowych oraz w 4 zawodach deficytowych.

W tej liczbie zawodów czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują następujące zawody i specjalności:

- robotnicy leśni	987	bezrobotnych
- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	877	„
- ogrodnicy terenów zieleni	757	„
- pozostali rolnicy produkcji roślinnej	748	„
- poz. ogrodnicy produc. warzyw, kwiatów i pokrewni	614	„
- rolnik pracujący na własne potrzeby	492	„
- poz. hodow. zwierząt i pokrewni	466	„
- rolnik upraw polowych	332	„
- drwal	283	„
- rolnik upraw mieszanych	276	„

W wyżej wymienionych 10 zawodach sklasyfikowano 5832 bezrobotnych, tj. 92,8% ogółu zarejestrowanych rolników, ogrodników, leśników i rybaków oraz 2,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Zawody te generują wysoki stopień bezrobocia długotrwałego. Przeciętny wskaźnik udziału osób pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok kształtuje się na poziomie 49,0%.

- Bezrobotnych reprezentujących wielką grupę zawodów – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – sklasyfikowano w 38 zawodach, w tym w 30 zawodach nadwyżkowych, w 4 zawodach deficytowych oraz w 4 zawodach zrównoważonych. Na koniec grudnia 2005 roku reprezentowało tę grupę zawodową 880 bezrobotnych, tj. 0,4% z ogółu zarejestrowanych.
- Grupę zawodową – siły zbrojne – reprezentowało w końcu grudnia 2005 roku zaledwie 125 bezrobotnych sklasyfikowanych w 3 zawodach nadwyżkowych.

Powyższy ranking obejmujący po 10 zawodów i specjalności w każdej z wielkich grup zawodów wskazuje, że największe trudności na rynku pracy mają głównie osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. Większość bezrobotnych znajdujących się na czele list rankingowych posiada zawody, związane z zatrudnieniem na stanowiskach robotniczych w przemyśle i budownictwie lub przy pracach prostych. Są to między innymi ślusarze, tokarze, murarze, robotnicy budowlani, sprzątaczkę czy robotnicy gospodarczy.

Czołowe miejsca w rankingu zajmują bezrobotni technicy, zwłaszcza z wykształceniem ekonomicznym, mechanicznym, budowlanym i rolniczym. Duża liczba bezrobotnych techników ekonomistów wynika z faktu dużej liczby absolwentów, którzy kończą corocznie średnie szkoły ekonomiczne.

Wysokie miejsca w rankingu zajmują także bezrobotni z grupy usług osobistych i sprzedawców. Sprzedawcy są tą grupą zawodową, która od wielu lat zajmuje pierwsze miejsce na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

ROZDZIAŁ II

ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW /GRUP ZAWODÓW/

Analiza napływu ofert pracy w zestawieniu z napływem bezrobotnych jest ważnym elementem analizy rynku pracy, pozwalającym na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

W 2005 r. do powiatowych urzędów pracy województwa dolnośląskiego wpłynęło 77 196 ofert pracy. Liczba pozyskanych ofert pracy nie pokrywała jednak zapotrzebowania wynikającego z napływu do bezrobocia. Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych ponad 3-krotnie przewyższała liczbę propozycji pracy zgłoszonych ze strony pracodawców.

W 2005 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy:

44951 ofert pracy w zawodach nadwyżkowych	/tj. 58,2% z liczby ogółem zgłoszonych ofert pracy/
26288 ofert pracy w zawodach deficytowych	/tj. 34,0% „ /
5957 ofert pracy w zawodach zrównoważonych	/tj. 7,7% „ /

Pracodawcy zgłosili ponadto 2998 ofert pracy /3,9% z liczby ogółem/ dla bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

W zawodach nadwyżkowych na jedną zgłoszoną ofertę pracy przypadało 5,1 rejestrowanych bezrobotnych, natomiast w zawodach deficytowych na jednego rejestrowanego bezrobotnego przypadały blisko dwie oferty pracy.

Struktura ofert pracy zgłoszonych w 2005 roku do powiatowych urzędów pracy była zdominowana przez zawody wymagające stosunkowo niskich kwalifikacji, do których odnosi się co najwyżej średni poziom wykształcenia.

Najwięcej ofert pracy zgłoszono dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz dla pracowników przy pracach prostych. Dla robotników przemysłowych i rzemieślników pracodawcy zgłosili 16849 ofert zatrudnienia, tj. 21,8% ogółu zgłoszonych w 2005 roku, natomiast dla pracowników przy pracach prostych 12243 oferty pracy, tj. 15,9%

Trzecią grupę pod względem największej liczby zgłoszonych ofert pracy stanowią pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 10281 ofert zatrudnienia, tj. 13,3% ogółu zgłoszonych. Liczbę ofert przekraczającą 10,0 tys. zgłosili pracodawcy w zawodach reprezentujących wielką grupę zawodów – pracownicy biurowi.

Napływ ofert pracy w zestawieniu z napływem bezrobotnych w zawodach nadwyżkowych i deficytowych według wielkich grup zawodów ilustruje poniższa tabela.

Nazwa grupy wielkiej	Zawody nadwyżkowe		Zawody deficytowe	
	Napływ bezrobotnych	Liczba zgłoszonych ofert pracy	Napływ bezrobotnych	Liczba zgłoszonych ofert pracy
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	718	274	19	27
Specjaliści	21705	3799	960	1706
Technicy i inny średni personel	41308	4057	2620	4474
Pracownicy biurowi	4531	2436	4869	7578
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	28769	8712	1170	1607
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, i rybacy	4361	718	263	420
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	71592	13901	1246	2216
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7838	1434	1285	2771
Pracownicy przy pracach prostych	15014	6622	3332	5489
Siły zbrojne	208	0	0	0

Oferty pracy w grupie zawodów deficytowych.

Na ogólną liczbę 26288 ofert pracy zgłoszonych w zawodach deficytowych najwięcej ofert zatrudnienia adresowano do bezrobotnych reprezentujących wielką grupę zawodów – „pracownicy biurowi”. Dla tej grupy zgłoszono 7578 ofert zatrudnienia w 9 zawodach deficytowych, co stanowiło 28,8% ogółu ofert w zawodach deficytowych oraz 9,8% ogółu zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku. Napływowi ofert pracy towarzyszył napływ bezrobotnych w liczbie 4869 bezrobotnych.

Najwięcej ofert skierowanych było dla pracowników biurowych - 6317, 840 ofert pracy dla kasjerów handlowych, 301 ofert dla recepcjonistów. Przeciętnie, na 1 rejestrowanego pracownika biurowego przypadało 1,57 zgłoszonych ofert pracy, a w grupie kasjerów handlowych wskaźnik ten kształtował się na poziomie 1,40.

Na kolejnych miejscach pod względem wielkości napływu ofert pracy w zawodach deficytowych plasują się następujące wielkie grupy zawodów:

- **„pracownicy przy pracach prostych”** – dla tej grupy zawodowej bezrobotnych pracodawcy zgłosili 5489 ofert zatrudnienia w 25 zawodach deficytowych, co stanowiło 20,9% ogółu ofert pracy w zawodach deficytowych oraz 7,1% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Napływ bezrobotnych był znacznie mniejszy od napływu ofert pracy i wynosił 3332 osoby. Najwięcej ofert pracy adresowanych było dla:
 - robotników gospodarczych – 4205 oraz dla pozostałych robotników przy pracach prostych w przemyśle – 367. Przeciętnie na 1 rejestrowanego robotnika gospodarczego przypadło 1,58 ofert pracy.

- **„technicy i inny średni personel”** – dla tej grupy zawodowej bezrobotnych pracodawcy zgłosili 4474 oferty pracy w 60 zawodach deficytowych, co stanowiło 17,0% napływu ogółem ofert zatrudnienia w zawodach deficytowych oraz 5,8% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Napływowi ofert pracy towarzyszył napływ 2620 bezrobotnych. Większość ofert pracodawcy zgłosili dla:
 - pracowników administracyjnych – 2536
 - telemarketerów – 300
 - bibliotekarzy – 253
 - agentów ubezpieczeniowych – 181
 - opiekunów w domu pomocy społecznej – 175
 Najwięcej ofert pracy na 1 rejestrowanego bezrobotnego zanotowano w zawodzie telemarketer – 16,66. W zawodzie bibliotekarz wskaźnik ten wynosił 2,75 natomiast w zawodzie agent ubezpieczeniowy 2,38.

- **„operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”** – liczba zgłoszonych ofert pracy w 67 zawodach deficytowych wynosiła 2771, tj. 10,5% ogółu ofert w zawodach deficytowych oraz 3,6% ogółu zgłoszonych w 2005 roku. Napływ bezrobotnych wynosił 1285 osób. W liczbie zgłoszonych ofert pracy najwięcej adresowanych było dla:
 - operatorów urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych – 343
 - monterów podzespołów i zespołów elektronicznych – 340,
 - kierowców autobusów – 304,
 - kierowców operatorów wózków jezdniowych – 232,
 - operatorów maszyn do obróbki skrawaniem – 192 oferty.
 Najwięcej ofert pracy na 1 rejestrowanego bezrobotnego przypadło w zawodzie operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych – 3,98.

- „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – zgłoszone w 42 zawodach deficytowych oferty zatrudnienia w liczbie 2216, stanowiły 8,4% napływu ogółem ofert pracy w zawodach deficytowych oraz 2,9% ogółu zgłoszonych ofert zatrudnienia w 2005 roku. Napływowi ofert pracy towarzyszył napływ 1285 bezrobotnych.

Najwięcej ofert zgłoszono dla:

- brukarzy – 355,
- zbrojarzy – 309,
- konserwatorów budynków – 282,
- pozostałych spawaczy i pokrewnych – 270
- tynkarzy – 226.

Najwięcej ofert pracy na 1 rejestrowanego bezrobotnego przypadało wśród pozostałych spawaczy i pokrewnych /3,13/ oraz wśród tynkarzy /2,13/.

Mniejsze zapotrzebowanie na pracowników reprezentujących zawody deficytowe zanotowano w pozostałych wielkich grupach zawodów.

- dla „specjalistów” pracodawcy zgłosili – 1706 ofert zatrudnienia w 88 zawodach deficytowych, co stanowiło 6,5% napływu ogółem ofert pracy w zawodach deficytowych oraz 2,2% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Napływ bezrobotnych wynosił 960 osób.

Najwięcej ofert adresowano dla:

- nauczycieli języka obcego – 374,
- wychowawców w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych – 187
- archiwistów – 90
- nauczycieli języka obcego w szkole podstawowej – 82
- nauczycieli matematyki – 69
- inż. mechaników – maszyny i urządzenia do obróbki metali – 68.

Najwięcej ofert pracy na 1 rejestrowanego bezrobotnego przypadało w zawodzie nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej /3,15/ oraz wśród inżynierów mechaników – maszyny i urządzenia do obróbki metali /2,95/.

- zapotrzebowanie zgłoszone na „pracowników usług osobistych i sprzedawców” w 18 zawodach deficytowych wynosiło 1607 ofert pracy, co stanowiło 6,1% ogółu zgłoszonych ofert w zawodach deficytowych oraz 2,1% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Napływ bezrobotnych był mniejszy i wynosił 1170 osób.

Najwięcej ofert /1220/ zgłoszono dla pracowników ochrony mienia i osób. Na 1 rejestrowanego bezrobotnego w tym zawodzie przypadało przeciętnie 1,18 zgłoszonych ofert pracy.

- dla „rolników, ogrodników, leśników i rybaków” wpłynęło w 2005 roku do powiatowych urzędów pracy 420 ofert w 4 zawodach deficytowych, w tym dla rolników upraw polowych 370 ofert.
- zapotrzebowanie zgłoszone w 4 zawodach deficytowych na pracowników reprezentujących wielką grupę zawodów „przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników” wynosiło 27 ofert zatrudnienia przy jednoczesnym napływie bezrobotnych wynoszącym 19 osób.

Oferty pracy w grupie zawodów nadwyżkowych.

W zawodach nadwyżkowych pracodawcy zgłosili w 2005 roku 44951 ofert pracy. Najwięcej ofert pracy w zawodach nadwyżkowych adresowano dla bezrobotnych, którzy reprezentują następujące wielkie grupy zawodów:

- „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – dla tej grupy zgłoszono 13901 ofert pracy w 171 zawodach nadwyżkowych, co stanowiło 30,9% łącznego napływu ofert w zawodach nadwyżkowych oraz 18,0% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

W tej liczbie najwięcej ofert skierowanych było dla:

- szwaczek – 1632 oferty	/przy napływie 3830 bezrobotnych/
- murarzy – 1536	/ „ 7057/
- ślusarzy – 1037	/ „ 7053/
- mech. samochodów osob. – 628	/ „ 4517/
- cieśli – 576	/ „ 745/
- spawaczy ręcznych gazowych – 515	/ „ 694/
- stolarzy – 503	/ „ 1853/
- tokarzy - 370	/ „ 2417/
- mech. Masz. i urządzeń przem. – 363	/ „ 818/
- piekarzy – 362	/ „ 2637/

W większości wymienionych zawodów napływ bezrobotnych wielokrotnie przewyższał liczbę zgłoszonych ofert pracy.

- „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – dla tej grupy zawodowej zgłoszono 8712 ofert pracy w 25 zawodach i specjalnościach nadwyżkowych, co stanowiło

19,4% ogółu zgłoszonych ofert zatrudnienia w zawodach nadwyżkowych oraz 11,3% ogółu zgłoszonych ofert zatrudnienia.

Najwięcej ofert zgłoszono dla:

- sprzedawców – 6062 /przy napływie 18515 bezrobotnych/
- kucharzy – 851 / „ 4543/
- kelnerów – 647 / „ 1514/
- fryzjerów – 432 / „ 1595/
- bufetowych – 217 / „ 650/

Sprzedawcy są drugim po pracownikach biurowych zawodem na który pracodawcy zgłosili największe zapotrzebowanie w 2005 roku.

- „pracownicy przy pracach prostych” – w tej grupie zawodów napływ ofert pracy w liczbie 6622 objął 42 zawody i specjalności nadwyżkowe, co stanowiło 14,7% napływu ofert ogółem w zawodach nadwyżkowych oraz 8,6% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Najwięcej ofert skierowano dla:

- sprzątaczek – 1314 /przy napływie 2573 bezrobotnych/
- robotników budowlanych – 1286 / „ 3486/
- pomocy kuchennej – 667 / „ 976/
- robotników drogowych – 611 / „ 866/
- pakowaczy – 526 / „ 688/
- dozorców – 445 / „ 704/

- „technicy i inny średni personel” – dla bezrobotnych reprezentujących tą wielką grupę zawodów zgłoszono 4057 ofert pracy w 111 zawodach i specjalnościach nadwyżkowych, co stanowiło 9,0% napływu ofert ogółem w zawodach nadwyżkowych, zarazem 5,3% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Najwięcej ofert w tej grupie zawodów nadwyżkowych adresowano dla:

- techników mechaników – 628 /przy napływie 5926 bezrobotnych/
- handlowców – 490 / „ 2431/
- techników budownictwa – 307 / „ 2584/
- techników informatyków – 288 / „ 1178/

- Zapotrzebowanie złożone przez pracodawców na „specjalistów”, tj. pracowników o najwyższym poziomie kwalifikacji /3799 ofert pracy w 164 zawodach nadwyżkowych/ stanowiło 8,4% ogółu zgłoszonych ofert zatrudnienia w zawodach nadwyżkowych,

jednocześnie 4,9% łącznego zapotrzebowania jakie pracodawcy złożyli w powiatowych urzędach pracy w 2005 roku.

Najwięcej ofert adresowanych było dla:

- specjalistów do spraw marketingu i handlu – 494	/przy napływie 1333 bezrobotnych/
- pielęgniarek – 402	/ „ 1008/
- ekonomistów – 275	/ „ 4331/
- inż. budownictwa – budownictwo ogólne – 171	/ „ 279/
- nauczycieli przedszkola – 155	/ „ 231/
- fizjoterapeutów – 150	/ „ 336/

- Zapotrzebowanie zgłoszone w zawodach nadwyżkowych reprezentujących pozostałe wielkie grupy zawodów było znacznie mniejsze niż w omówionych wyżej grupach. Dla „pracowników biurowych” pracodawcy zgłosili 2436 ofert pracy w 31 zawodach nadwyżkowych, co stanowiło 5,4% napływu ogółem ofert pracy w zawodach nadwyżkowych.

W tej liczbie najwięcej ofert adresowanych było dla:

- magazynierów – 1509	/przy napływie 1909 bezrobotnych/
- pozostałych pracowników obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowanych – 298	/przy napływie 430 bezrobotnych/
- asystentów rachunkowości – 107	/ „ 272/

Dla „operatorów i monterów maszyn i urządzeń” pracodawcy zgłosili 1434 ofert pracy w 105 zawodach nadwyżkowych, co stanowiło 3,2% ogółu zgłoszonych ofert pracy w zawodach nadwyżkowych.

Najwięcej ofert adresowano dla:

- kierowców samochodu osobowego – 362	/przy napływie 1359 bezrobotnych/
- operatorów sprzętu do robót ziemnych – 131	/ „ 228/

Najmniejszy napływ ofert pracy w zawodach nadwyżkowych zanotowano w grupie „rolników, ogrodników, leśników i rybaków” – 718 ofert pracy w 19 zawodach nadwyżkowych, w tym najwięcej dla robotników leśnych – 373 /przy napływie 703 bezrobotnych/ oraz dla ogrodników terenów zieleni – 228 /przy napływie 652 bezrobotnych/.

Dla „przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników” zgłoszono 274 oferty pracy w 21 zawodach, w których napływ bezrobotnych był większy od liczby zgłoszonych ofert pracy.

Oferty pracy w zawodach zrównoważonych

/wykazujących równowagę na rynku pracy/.

W zawodach zrównoważonych, gdzie relacje napływu ofert pracy w odniesieniu do napływu bezrobotnych określa wskaźnik mieszczący się w przedziale 0,9 – 1,1, pracodawcy zgłosili w 2005 roku 5957 ofert pracy.

Największe zapotrzebowanie objęło dwie wielkie grupy zawodów, tj. „operatorów i monterów maszyn i urządzeń” – 1842 oferty pracy, co stanowiło 30,9% ogółu zgłoszonych ofert pracy w zawodach zrównoważonych oraz „techników i inny średni personel” – 1820 ofert pracy /30,6% ogółu zgłoszonych ofert w zawodach zrównoważonych/.

Wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń, zawodem w którym zanotowano największy napływ ofert pracy są kierowcy samochodu ciężarowego – 1343 oferty zatrudnienia zgłoszone w 2005 roku /przy napływie 1410 bezrobotnych/.

Wśród techników i innego średniego personelu największe zapotrzebowanie objęło takie zawody jak – księgowy (samodzielny) - 874 oferty pracy oraz przedstawiciel handlowy – 741 ofert pracy.

Spśród innych zawodów zrównoważonych na które złożono największe zapotrzebowanie należy wymienić:

sekretarki	521	zgłoszonych ofert pracy
spawaczy ręcznych łukiem elektrycznym	294	„
opiekunki dziecięce	254	„
krojczych	203	„

Szansa uzyskania oferty pracy.

Szansę uzyskania oferty pracy w danym zawodzie określa tzw. „wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie” – który stanowi relację średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w określonym okresie sprawozdawczym będących w dyspozycji urzędu pracy w odniesieniu do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie w tym samym okresie.

Obliczony w taki sposób wskaźnik informuje, w jakim zawodzie istnieje największa szansa znalezienia propozycji pracy. Wskaźnik równy „1” oznacza, że przeciętnie na każdego zarejestrowanego bezrobotnego w danym zawodzie przypada oferta pracy. Wskaźnik osiągający wartość większą niż „1” oznacza nadwyżkę ofert nad bezrobotnymi, natomiast wskaźnik

poniżej „1” oznacza brak wolnych miejsc pracy w danym zawodzie. Im „wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie” jest niższy, oznacza to mniejszą szansę znalezienia pracy.

Ranking grup zawodów według kodu czterocyfrowego uszeregowanego od najniższego do najwyższego wskaźnika informuje, że w województwie dolnośląskim najbliższej szansy uzyskania oferty pracy mają bezrobotni reprezentujący zaledwie 5 grup bezrobotnych według kodu 4-cyfrowego z 378 objętych klasyfikacją. Są to:

- pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy	0,9869
- dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni	0,9369
- operatorzy robotów i manipulatorów przemysłowych	0,9166
- urzędnicy do spraw podatków	0,7778
- nauczyciele szkół specjalnych	0,7592

ROZDZIAŁ III

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Zalecenia metodyczne do przeprowadzania monitoringu zawodów - jako *deficytowy*, definiują zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast jako *nadwyżkowy* definiują zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Podstawowym miernikiem określającym zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz zawody zrównoważone jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w okresie sprawozdawczym oraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych /napływu/ w danym zawodzie w takim samym okresie.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 określa się jako zawody nadwyżkowe, o wskaźniku większym lub równym 0,9 i mniejszym lub równym 1,1 to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy), o wskaźniku większym niż 1,1 określa się jako zawody deficytowe.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyłoniono w województwie dolnośląskim w 2005 roku:

- 245 zawodów deficytowych – w przypadku których, iloraz napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych wyraża się wskaźnikiem większym niż 1,1

- 72 zawody, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest maksymalny (MAX), co oznacza, że w 2005 roku napływowi ofert pracy w danym zawodzie nie towarzyszył napływ bezrobotnych,
- 86 zawodów zrównoważonych (wykazujących równowagę na rynku pracy) – w przypadku których, relacje napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych wyrażają się wskaźnikiem w przedziale 0,9 – 1,1
- 1243 zawody nadwyżkowe /łącznie z grupą bez zawodu/ - o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mniejszym od 0,9 /w tym: 689 zawodów nadwyżkowych o wskaźniku większym od zera i mniejszym od 0,9 oraz 553 zawody nadwyżkowe o wskaźniku równym zero i nie przekraczającym zera, co oznacza, że napływowi bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy.

W 2005 roku zawody deficytowe skupiały 6,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 6,3% napływu bezrobotnych oraz 34,1% napływu ofert pracy.

W zawodach nadwyżkowych /łącznie z grupą bez zawodu/ sklasyfikowanych było 91,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ponadto zawody nadwyżkowe objęły 91,4% napływu bezrobotnych oraz 58,2% napływu ofert pracy.

Zawody zrównoważone skupiały 2,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 2,4% napływu bezrobotnych i 7,7% napływu ofert pracy.

Zawody deficytowe.

Spośród 245 zawodów deficytowych w przypadku których, średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy przypadających na jednego rejestrowanego bezrobotnego była większa od 1,1 wyłoniono:

- 58 zawodów deficytowych, reprezentujących wielką grupę zawodów „specjaliści”, w których sklasyfikowano 613 zarejestrowanych bezrobotnych, 1652 zgłoszone oferty pracy oraz 960 bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w 2005 roku w powiatowych urzędach pracy.
- 51 zawodów w grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – w których sklasyfikowano odpowiednio 1239 zarejestrowanych bezrobotnych, 2714 zgłoszone oferty pracy oraz 1285 bezrobotnych, którzy zostali włączeni do ewidencji bezrobotnych.
- 46 zawodów w grupie „technicy i inny średni personel” – odpowiednio 1893 zarejestrowanych bezrobotnych, 4420 zgłoszone oferty pracy oraz 2620 bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w powiatowych urzędach pracy.

- 34 zawody w grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – odpowiednio 1212 zarejestrowanych bezrobotnych, 2203 zgłoszone oferty pracy oraz 1246 osoby w napływie bezrobotnych,
- 23 zawody w grupie „pracownicy przy pracach prostych” – sklasyfikowano w nich 4249 zarejestrowanych bezrobotnych, 5466 zgłoszonych ofert pracy oraz 3332 osoby w napływie bezrobotnych,
- 16 zawodów w grupie „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 901 zarejestrowanych bezrobotnych, 1569 zgłoszone oferty pracy oraz 1170 osób napływu bezrobotnych,
- 9 zawodów w grupie „pracownicy biurowi” – sklasyfikowano w nich 4266 zarejestrowanych bezrobotnych, 7578 zgłoszonych ofert pracy oraz 4869 osób włączonych do ewidencji bezrobotnych,
- 4 zawody w grupie „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – odpowiednio: 358 zarejestrowanych bezrobotnych, 420 zgłoszonych ofert pracy, 263 osoby – napływ bezrobotnych,
- 4 zawody w grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – odpowiednio: 29 – zarejestrowanych bezrobotnych, 27 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych - 19 osób.

Są to grupy zawodów deficytowych, w których sklasyfikowani bezrobotni stanowią niewielki odsetek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, jak również mają niewielki udział w napływie bezrobotnych, przy jednoczesnym wielokrotnie większym udziale w napływie ofert pracy, co ilustruje poniższa tabela.

Nazwa grupy zawodów	% udziału w napływie bezrobotnych ogółem	% udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	% udziału w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert pracy
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,01	0,01	0,03
Specjaliści	0,4	0,3	2,1
Technicy i inny średni personel	1,0	0,8	5,7
Pracownicy biurowi	1,9	1,8	9,8
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	0,5	0,4	2,0
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,1	0,2	0,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,5	0,5	2,9
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,5	0,5	3,5
Pracownicy przy pracach prostych	1,3	1,8	7,1
Razem	6,3	6,3	33,7

Zawody deficytowe z najwyższym poziomem wskaźnika deficytu /powyżej 10,00/ charakteryzują się najczęściej śladowym napływem bezrobotnych wynoszącym od 1 do 5 osób przy jednoczesnym wielokrotnie większym napływie ofert pracy. Wśród takich zawodów wymienić należy między innymi:

- operatora maszyn tapicerskich - ze wskaźnikiem 44,00
/przy napływie 2 bezrobotnych oraz 88 zgłoszonych ofertach pracy/,
- operatora strugarek i frezarek do drewna – ze wskaźnikiem 40,00
/przy napływie 1 bezrobotnego oraz 40 zgłoszonych ofertach pracy/,
- demonstratora wyrobów – ze wskaźnikiem 18,00
/przy napływie 1 bezrobotnego oraz 18 zgłoszonych ofertach pracy/,
- sortowacza surowców wtórnych ze wskaźnikiem – 15,33
/przy napływie 3 bezrobotnych oraz 46 zgłoszonych ofertach pracy/
- nauczyciela matematyki w szkole podstawowej – ze wskaźnikiem 15,00
/przy napływie 1 bezrobotnego oraz 15 zgłoszonych ofertach pracy/,
- projektanta stron internetowych – ze wskaźnikiem 13,00
/przy napływie 1 bezrobotnego oraz 13 zgłoszonych ofertach pracy/
- doradcę podatkowego – ze wskaźnikiem 13,00
/przy napływie 1 bezrobotnego oraz 13 zgłoszonych ofertach pracy/

Spośród zawodów deficytowych, które charakteryzuje największa liczba zgłaszanych ofert pracy, zarejestrowanych bezrobotnych oraz największy napływ bezrobotnych wymienić należy między innymi:

- pracowników biurowych – odpowiednio: 6317 zgłoszonych ofert pracy,
3527 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 4015 osób,
- robotników gospodarczych – 4205 zgłoszonych ofert pracy, 3490 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 2653 osoby,
- pracowników administracyjnych – 2536 zgłoszonych ofert pracy,
1232 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 1887 osób,
- pracowników ochrony mienia i osób - 1220 zgłoszonych ofert pracy,
750 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 1026 osób,
- kasjerów handlowych – 840 zgłoszonych ofert pracy, 500 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 599 osób,
- rolników upraw polowych – 370 zgłoszonych ofert pracy, 332 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 242 osoby,

- brukarzy – 355 zgłoszonych ofert pracy, 247 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 262 osoby,
- operatorzy urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych – 343 zgłoszone oferty pracy, 95 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 86 osób,
- monterów podzespołów i zespołów elektronicznych – 340 zgłoszonych ofert pracy, 199 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 197 osób,
- zbrojarzy – 309 zgłoszonych ofert pracy, 130 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 162 osoby.

Zawodem o wysokim wskaźniku deficytu jest telemarketer – z liczbą 300 zgłoszonych ofert pracy, napływem bezrobotnych – 18 osób oraz liczbą 8 zarejestrowanych bezrobotnych.

Zawody zrównoważone /wykazujące równowagę na rynku pracy/

Wśród 86 zawodów zrównoważonych, najwięcej bezrobotnych sklasyfikowano w następujących zawodach:

- kierowca samochodu ciężarowego – 1341 zarejestrowanych bezrobotnych, 1343 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych – 1410 osób,
- księgowy samodzielny – 1182 zarejestrowanych bezrobotnych, 874 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych - 953 osoby
- przedstawiciel handlowy – 521 zarejestrowanych bezrobotnych, 741 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych – 675 osób,
- sekretarka – 506 zarejestrowanych bezrobotnych, 521 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych 496 osób,
- opiekunka dziecięca – 289 zarejestrowanych bezrobotnych, 254 zgłoszone oferty pracy, napływ bezrobotnych – 267 osób,
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym – 235 zarejestrowanych bezrobotnych, 294 zgłoszone oferty, napływ bezrobotnych – 275 osób,
- krojczy – 194 zarejestrowanych bezrobotnych, 203 zgłoszone oferty pracy, napływie bezrobotnych – 187 osób,
- woźny – 183 zarejestrowanych bezrobotnych, 97 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych – 102 osoby,
- rejestratorka medyczna – 122 zarejestrowanych bezrobotnych, 93 zgłoszone oferty pracy, napływ bezrobotnych – 95 osób.

Zawody nadwyżkowe.

W strukturze zawodowej bezrobocia w województwie dolnośląskim dominują zawody nadwyżkowe. W zawodach nadwyżkowych /z wyłączeniem bezrobotnych bez zawodu/ w końcu 2005 roku sklasyfikowanych było 179656 osób pozostających bez pracy, tj. 77,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ponadto zawody nadwyżkowe objęły 77,8% napływu bezrobotnych oraz 54,3% napływu ofert pracy.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki /deficytu/ zawodów wyłoniono:

1242 zawody nadwyżkowe - o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mniejszym od 0,9 /w tym: 689 zawodów nadwyżkowych o wskaźniku większym od zera i mniejszym od 0,9 oraz 553 zawody nadwyżkowe o wskaźniku równym zeru i nie przekraczającym zera, co oznacza, że napływowi bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy/.

Wśród 1242 zawodów nadwyżkowych wyłoniono:

- 276 zawodów reprezentujących wielką grupę zawodów „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”,
- 263 zawody reprezentujące grupę „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”,
- 255 zawodów z grupy „specjaliści”,
- 221 zawodów z grupy „technicy i inny średni personel”,
- 58 zawodów z grupy „pracownicy przy pracach prostych”
- 55 zawodów z grupy „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”
- 45 zawodów z grupy „pracownicy biurowi”
- 36 zawodów z grupy „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”
- 30 zawodów z grupy „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”
- 3 zawody z grupy „siły zbrojne”

Są to grupy zawodów nadwyżkowych, które charakteryzowały się zróżnicowanym udziałem w strukturze zawodowej bezrobocia w 2005 roku. Wskaźniki udziału każdej z wielkich grup zawodów w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, w napływie bezrobotnych oraz napływie ofert pracy, ilustruje poniższa tabela.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	% udziału zawodów nadwyżkowych		
	w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	w napływie bezrobotnych	w liczbie zgłoszonych ofert pracy
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,3	0,3	0,4
Specjaliści	5,4	8,6	4,9
Technicy i inny średni personel	11,9	16,4	5,3

Pracownicy biurowi	2,0	1,8	3,2
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	13,0	11,4	11,3
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2,5	1,7	0,9
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	29,2	28,4	18,0
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3,7	3,1	1,9
Pracownicy przy pracach prostych	8,9	6,0	8,6
Siły zbrojne	0,05	0,08	0,0
Razem	77,0	77,8	58,2
Bezrobotni bez zawodu	14,2	13,6	3,9

- Najwięcej bezrobotnych sklasyfikowano w 276 zawodach nadwyżkowych reprezentujących wielką grupę zawodów „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 68106 osób, tj. 29,2% ogółu zarejestrowanych. Napływ bezrobotnych w tych zawodach wyniósł 71592 osoby, dla których pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 13901 ofert zatrudnienia.

Ranking najliczniej reprezentowanych zawodów nadwyżkowych w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników ilustruje poniższa tabela.

Lp.	Nazwa zawodu i specjalności	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych /stan na 31. XII 2005 roku/	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku	Wskaźnik napływu bezrobotnych do napływu ofert pracy
1	Murarz	7249	7057	1536	4,6
2	Ślusarz	6452	7053	1037	6,8
3	Krawiec	5123	4165	228	18,3
4	Szwaczka	4296	3830	1632	2,3
5	Mechanik samochodów osobowych	3114	4517	628	7,2
6	Tokarz	2298	2417	370	6,5
7	Piekarz	2118	2637	362	7,3
8	Malarz budowlany	1661	1392	264	5,3
9	Cukiernik	1624	1824	203	9,0
10	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	1402	2135	46	46,4

Największy wskaźnik napływu bezrobotnych do liczby zgłoszonych ofert pracy zanotowano w zawodach:

przędzacz – 219,0

mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych – 140,0

elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego – 135,0

- **„Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”** są grupą zawodów nadwyżkowych, w których sklasyfikowano drugą co do wielkości liczbę zarejestrowanych bezrobotnych. W 55 zawodach i specjalnościach nadwyżkowych w tej grupie zawodowej sklasyfikowano 30243 bezrobotnych (tj. 13,0% ogółu zarejestrowanych). Napływ bezrobotnych w tych zawodach wyniósł 28769 osób, podczas gdy pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 8712 ofert zatrudnienia.

Do najliczniej reprezentowanych zawodów nadwyżkowych należą zawody i specjalności zamieszczone w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa zawodu i specjalności	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych /stan na 31. XII 2005 roku/	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku	Wskaźnik napływu bezrobotnych do napływu ofert pracy
1	Sprzedawca	19397	18515	6062	3,1
2	Kucharz	4944	4543	851	5,3
3	Kelner	1637	1514	647	2,3
4	Fryzjer	1491	1595	432	3,7
5	Bufetowy (barman)	693	217	650	3,0

- W 221 zawodach nadwyżkowych reprezentujących wielką grupę zawodów „technicy i inny średni personel” sklasyfikowano 27707 bezrobotnych (tj. 11,9% ogółu zarejestrowanych). Napływ bezrobotnych w tych zawodach wyniósł w 2005 roku 41308 osób, któremu towarzyszył napływ 4057 ofert pracy.

Ranking najliczniej reprezentowanych zawodów nadwyżkowych w grupie „technicy i inny średni personel” ilustruje poniższa tabela.

Lp.	Nazwa zawodu i specjalności	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych /stan na 31. XII 2005 roku/	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku	Wskaźnik napływu bezrobotnych do napływu ofert pracy
1	Asystent ekonomiczny /technik ekonomista/	5514	8207	145	56,6
2	Technik mechanik	3751	5926	628	9,4
3	Technik budownictwa	1890	2584	307	8,4
4	Technik rolnik	1839	2070	5	414,0
5	Handlowiec /technik handlowiec/	1172	2431	490	5,0
6	Technik elektryk	867	1516	221	6,9
7	Technik elektronik	806	1406	114	12,3
8	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	780	1357	4	339,3

Wysoki wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych przypadających na 1 zgłoszoną ofertę pracy odnotowano w następujących zawodach i specjalnościach:

- pozostali technicy technologii żywności	357,0
- organizator usług gastronomicznych	126,0
- organizator usług hotelarskich	99,7
- technik górnictwa podziemnego	92,0
- technik włókiennik	85,3

- W 58 zawodach nadwyżkowych reprezentujących wielką grupę zawodów „pracownicy przy pracach prostych” sklasyfikowano 20709 bezrobotnych (tj. 8,9% ogółu zarejestrowanych). Napływ bezrobotnych w tych zawodach wyniósł w 2005 roku 15014 osób, któremu towarzyszył napływ 6622 ofert pracy.

Ranking najliczniej reprezentowanych zawodów nadwyżkowych reprezentujących wielką grupę pracowników przy pracach prostych ilustruje poniższa tabela.

Lp	Nazwa zawodu i specjalności	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych /stan na 31. XII 2005 roku/	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku	Wskaźnik napływu bezrobotnych do napływu ofert pracy
1	Sprzątaczką	4482	2573	1314	2,0
2	Robotnik budowlany	3640	3486	1286	2,7
3	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2128	1437	458	3,1
4	Pomoc kuchenna	1532	976	667	1,5
5	Dozorca	1210	704	445	1,6
6	Salowa	1185	637	113	5,6
7	Robotnik placowy	1045	672	89	7,6
8	Robotnik drogowy	771	866	611	1,4

Najwyższe wskaźniki napływu bezrobotnych na 1 zgłoszoną ofertę pracy odnotowano w następujących zawodach i specjalnościach:

- sprzątaczkę domowy	38,0
- noszowy	18,5
- palacz pieców zwykłych	18,3
- pomoc laboratoryjna	10,2

- Najliczniej reprezentowanymi zawodami nadwyżkowymi wśród specjalistów są:
- ekonomiści - 3028 zarejestrowanych bezrobotnych, przy napływie 4331

bezrobotnych oraz 212 zgłoszonych ofertach pracy. Na 1 zgłoszoną ofertę pracy w 2005 roku przypadło 15,7 nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie,

- specjaliści ds. marketingu i handlu – 689 zarejestrowanych bezrobotnych, przy napływie 1333 bezrobotnych oraz 494 zgłoszonych ofertach pracy. Na 1 zgłoszoną ofertę pracy w tym zawodzie przypadło 2,7 nowo zarejestrowanych bezrobotnych,

- specjaliści administracji publicznej – 409 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 923 osób przy zgłoszonej liczbie 24 ofert pracy. Na 1 zgłoszoną ofertę pracy w tym zawodzie przypadło 38,5 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- W 45 zawodach nadwyżkowych w grupie „pracowników biurowych” sklasyfikowano 4748 bezrobotnych. Napływ bezrobotnych w tych zawodach wyniósł 4531 osób, któremu towarzyszył napływ 2436 ofert pracy.

Najliczniej reprezentowanym zawodem nadwyżkowym wśród bezrobotnych pracowników biurowych jest zawód magazyniera, w którym sklasyfikowano w końcu grudnia 2005 roku 2038 zarejestrowanych bezrobotnych. Dla magazynierów pracodawcy zgłosili 1509 ofert pracy, przy napływie 1909 bezrobotnych.

- Liczną grupę zawodów nadwyżkowych /263/ stanowią „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, w których sklasyfikowano 8727 bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych reprezentuje dwa zawody i specjalności, tj:

- kierowca samochodu osobowego – 1359 zarejestrowanych bezrobotnych, przy jednoczesnym napływie 1359 bezrobotnych oraz 362 zgłoszonych ofertach pracy /wskaźnik napływu bezrobotnych do napływu ofert pracy – 3,8/

- kierowca ciągnika rolniczego – 863 zarejestrowanych bezrobotnych, napływ bezrobotnych – 590 osób, 66 zgłoszonych ofert pracy /wskaźnik napływu bezrobotnych do napływu ofert pracy – 8,9/.

Największe wskaźniki napływu bezrobotnych do liczby zgłoszonych ofert pracy zanotowano w takich zawodach i specjalnościach, jak:

- operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	101,5
- operator maszyn przędzalniczych	70,0
- operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	67,0
- monter sprzętu gospodarstwa domowego	65,0

- W grupie zawodów „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” wyodrębniono 36 zawodów nadwyżkowych, w których sklasyfikowano 5927 bezrobotnych. Najliczniej reprezentowanymi zawodami nadwyżkowymi w tej grupie są:

- robotnicy leśni – 987 bezrobotnych, przy napływie 373 ofert pracy oraz 703 bezrobotnych wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych przypadających na 1 zgłoszoną ofertę pracy kształtował się na poziomie 1,9
- rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej – 877 bezrobotnych, wskaźnik nadwyżki przy napływie 737 bezrobotnych oraz 9 zgłoszonych ofertach pracy wynosił 81,9
- ogrodnik terenów zieleni – 757 bezrobotnych, wskaźnik nadwyżki przy napływie 652 bezrobotnych oraz 228 zgłoszonych ofertach pracy ukształtował się na poziomie 2,9

Wysokie wskaźniki nadwyżki określone ilorazem napływu bezrobotnych oraz liczby zgłoszonych ofert pracy zanotowano wśród rolników upraw mieszanych – 68,7 oraz wśród ogrodników-upraw roślin ozdobnych – 65,0.

- Śladowy udział w strukturze zawodowej bezrobocia posiadają zawody nadwyżkowe reprezentujące wielką grupę zawodów „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”. W 29 zawodach nadwyżkowych sklasyfikowano 735 bezrobotnych tj. 0,3% z ogółu zarejestrowanych. Najliczniej reprezentowanym zawodem nadwyżkowym jest zawód – kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym. W końcu 2005 roku w ewidencji powiatowych urzędów zarejestrowanych było 155 osób, które przed rejestracją wykonywały wyżej wymieniony zawód. Pracodawcy zgłosili dla nich 20 ofert pracy, a wskaźnik nadwyżki kształtował się na poziomie 5,6.
- Nadwyżkową grupę stanowią również bezrobotni bez zawodu. Jako bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych sklasyfikowano na koniec grudnia 2005 roku 33049 osób /14,2% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych/. Udział bezrobotnych bez zawodu w napływie do rejestracji kształtował się na poziomie 13,6%. Dla tej grupy bezrobotnych pracodawcy zgłosili 2998 ofert pracy. Wskaźnik napływu bezrobotnych do napływu ofert pracy kształtował się w tej grupie bezrobotnych na poziomie 11,4.

Wśród 30 dużych grup zawodów oznaczonych kodem dwucyfrowym tylko jedna grupa, tj. pracownicy obsługi biurowej została wyodrębniona jako deficytowa. Jedną grupę zawodów, tj. robotników pomocniczych w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewnych zidentyfikowano jako wykazującą równowagę na rynku pracy. Pozostałe duże grupy zawodów w liczbie 28 sklasyfikowano jako nadwyżkowe.

Wśród 378 elementarnych grup zawodów – oznaczonych czterocyfrowym kodem zidentyfikowano 307 grup zawodów nadwyżkowych, 21 grup zrównoważonych oraz 50 grup deficytowych, w tym jedna /operatorzy robotów i manipulatorów przemysłowych/ wykazała się deficytem maksymalnym, tj. napływowi ofert pracy nie towarzyszył napływ bezrobotnych.

Najwyższy wskaźnik deficytu określony ilorazem liczby zgłoszonych ofert pracy do napływu bezrobotnych zanotowano w następujących elementarnych grupach zawodów:

- urzędnicy do spraw podatków	8,0000
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	6,5000
- dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni	5,3333
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	5,2727

ROZDZIAŁ IV ANALIZA WYNIKÓW SONDAŻOWYCH BADAŃ ANKIETOWYCH PRZEPROWADZONYCH W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

Szkoły wyższe.

Badaniem sondażowym objęto 18 spośród 33 szkół wyższych w województwie dolnośląskim. Zidentyfikowano według zawodów 17464 absolwentów, którzy naukę ukończyli w 2005 roku. Równocześnie sondaż ustalił przewidywaną liczbę absolwentów w 2006 roku na poziomie 26430 osób, czyli o 8.966 osób więcej, tj. o 51,3 % więcej niż rok wcześniej.

Szkoły policealne i średnie zawodowe.

Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego 2005 (także wcześniejsze) nie podają liczby szkół policealnych. Znana jest jednak liczba tych szkół we Wrocławiu w roku szkolnym 2005/2006 wynosząca ogółem 169, w tym 43 szkoły dzienne (Wrocław, Sytuacja Społeczno – Gospodarcza 2005, Urząd Statystyczny we Wrocławiu).

W roku szkolnym 2005/2006 działają również 164 szkoły średnie zawodowe dla młodzieży.

W Tab. 4.2 połączono absolwentów średnich i policealnych szkół dla młodzieży. Łącznie te szkoły w roku szkolnym 2003/2004 ukończyło 25.264 absolwentów. Sondaż zidentyfikował w roku 2005 zaledwie 10.975 absolwentów, tj. nieco ponad 43 % absolwentów z roku szkolnego 2003/2004. Na tak niski udział zidentyfikowanych szkół i absolwentów największy wpływ wywarło niewystarczające rozpoznanie szkół policealnych we Wrocławiu, gdzie z ogólnej liczby absolwentów szkół policealnych dla młodzieży rozpoznano zaledwie niecałe 15 %. Z tego też względu nie znalazły się w zestawieniu zbiorczym nauczane w

województwie dolnośląskim zawody takie jak: plastyk, ochroniarz, dietetyk, technik dentystyczny i farmacji, technik elektrokardiolog, stylistka, animator kultury, bibliotekarz, fizjoterapeuta itp., itp.

Szkoły objęte sondażem przewidują, że liczba absolwentów w roku szkolnym 2005/2006 będzie podobna jak w roku poprzednim i wyniesie 10.849 osób.

Wiele trudności powiatowym urzędowi pracy sprawiło przypisanie kodów zawodowych absolwentom szkół średnich zawodowych i policealnych. W trzech przypadkach przypisano im kody specjalistów i aż w 38 kody zawodowe absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

Licea ogólnokształcące i profilowane dla młodzieży.

W Tab. 4.2 „Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów ...” licea ogólnokształcące i licea ogólnokształcące – profilowane przedstawiono łącznie, co nie jest błędem, gdyż absolwenci liceów profilowanych kończąc szkołę nie uzyskują zawodu.

Sondażem objęto 169 liceów spośród 213 działających w województwie (182 LO i 131 LP). W szkołach poddanych badaniu w 2005 roku naukę ukończyło 16.891 absolwentów a planowana liczba absolwentów, którzy ukończą szkołę w 2006 roku wyniesie 16.771 osób, tj. 86 % kończących w ubiegłym roku

Zasadnicze szkoły zawodowe.

Sondażem objęto 71 spośród 137 zasadniczych szkół zawodowych w województwie. Zidentyfikowano 5.063 absolwentów, którzy zasadnicze szkoły zawodowe ukończyli w 2005 roku oraz ustalono, że w 2006 roku badane szkoły ukończy 5.144 osób, czyli podobna ilość co rok wcześniej.

Wpływ skali i struktury kształcenia zawodowego na wielkość bezrobocia oraz występowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Ocena wpływu skali i struktury kształcenia zawodowego na skalę i strukturę bezrobocia oraz występowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o przeprowadzony monitoring jest bardzo trudna, a wyniki tej oceny mogą kryć w sobie szereg błędów.

Stało się tak przede wszystkim dlatego, że sondażem w szkołach objęto nie wszystkie szkoły i zawody oraz tylko część absolwentów, którym wielokrotnie przypisano błędne kody zawodowe a wśród bezrobotnych absolwentów zidentyfikowano tylko tych, którzy zamieszkiwali w powiecie, w którym ukończyli szkołę. Tak na przykład absolwenci szkół wyższych i policealnych, którzy naukę ukończyli we Wrocławiu, a zamieszkiwali w innym powiecie i znajdowali się tam w rejestrze bezrobotnych nie zostali uwzględnieni w sondażu.

W okresie analizy wyników sondażu w szkołach nie było już możliwości uzupełnienia i zweryfikowania danych pierwotnych. Postanowiono jednak, że błędnie przypisane kody zostaną zweryfikowane. Przyjęto, że powiatowe urzędy pracy nie popełniły błędów w ustaleniu czy absolwent ukończył szkołę wyższą, średnią, czy też zasadniczą zawodową i przypisano tym absolwentom kody właściwe dla poziomu wykształcenia.

Spośród 233,4 tys. bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2005 roku zawód posiadało 200,3 tys. osób. Według rejestru bezrobotnych 9,3 tys. to osoby, którym nie upłynął okres 12 miesięcy od daty ukończenia szkoły. W sondażu szkół wykazano wśród bezrobotnych zaledwie:

- 913 absolwentów szkół wyższych,
- 2.297 szkół zawodowych średnich i policealnych,
- 1.025 zasadniczych szkół zawodowych,
- 1.816 absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych.

Oznacza to, że z ogólnej liczby bezrobotnych, bezrobotni absolwenci stanowili tylko 2,6 % a wśród bezrobotnych posiadających zawód zaledwie 2,1 %. W porównaniu z liczbą bezrobotnych, którym nie upłynął okres 12 miesięcy od daty ukończenia szkoły, bezrobotni absolwenci objęci sondażem w szkołach stanowili zaledwie 54,3 %.

Wynika stąd wniosek, iż liczba bezrobotnych absolwentów ustalona w sondażu nie stanowi wystarczającej podstawy do wyciągania wniosków dotyczących wpływu jaką skalę i strukturę kształcenia ma obecny (także 2006 rok) stan mówiący o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim. Jeszcze mocniej potwierdza to uzyskana w sondażu liczba bezrobotnych absolwentów według zawodów.

Wśród bezrobotnych absolwentów sklasyfikowanych według zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) w sondażu szkół ustalono zaledwie 5 zawodów, w których liczba osiągnęła lub przekroczyła 100 osób. tj.:

- asystent ekonomiczny – 318 osób,
- handlowiec – 241 osób,
- sprzedawca – 187 osób,
- technik mechanik – 155 osób,
- kucharz małej gastronomii – 100 osób.

O tym jaki wpływ na zmiany zachodzące wśród zawodów deficytowych i nadwyżkowych posiada struktura edukacji zawodowej znacznie dokładniej wskazuje uzyskana w sondażu szkół liczba i struktura zawodowa absolwentów kończących szkoły i uczelnie tym bardziej, iż absolwenci zasadniczych, średnich i policealnych oraz wyższych szkół zawodowych w przytłaczającej większości wchodzi bezpośrednio na rynek pracy.

Oceniając ten wpływ należy jednak brać pod uwagę to, że wśród zarejestrowanych bezrobotnych w województwie występują osoby sklasyfikowane w 1.517 zawodach a w wynikach sondażu szkół tylko 283. Dlatego wpływ ten postanowiono ocenić poprzez odniesienie do ogólnej liczby bezrobotnych w poszczególnych zawodach (kod 6-cyfrowy) najliczniejszych grup zawodowych absolwentów, którzy ukończyli naukę w 2005 roku (również kod 6-cyfrowy).

Przyjęto, iż rozpoznanie to dotyczyć będzie zawodów w których liczba absolwentów w 2005 roku liczyła co najmniej:

- 200 absolwentów zawodów uzyskiwanych na poziomie zasadniczych szkół zawodowych, czyli nieco powyżej 7 przypadających przeciętnie na 1 powiat,
- 400 absolwentów zawodów uzyskiwanych na poziomie średnich i policealnych szkół zawodowych, czyli odpowiednio nieco poniżej 15 osób przypadających na 1 powiat,
- 420 absolwentów zawodów uzyskiwanych na poziomie szkół wyższych, czyli odpowiednio około 15 przypadających na 1 powiat.

Wśród absolwentów szkół wyższych – specjalistów – najliczniejszymi zawodami były:

- ekonomista – 1.740 osób, a wraz z pozostałymi specjalistami ds. ekonomicznych i zarządzania (437 osób) – 2.177 osób (jak zaznaczono w rozdziale II liczba znacznie wyższa,
- specjaliści administracji publicznej – 1.288 osób,
- prawnicy legislacyjni – 1.165 osób,
- politolodzy – 887 osób,
- filolodzy obcojęzyczni – 800 osób,
- inżynierowie elektronicy – 665 osób,
- pedagodzy – 645 osób,
- specjaliści ochrony środowiska – 541 osób
- specjaliści zastosowań informatyki – 535 osób,
- pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska – 512 osób, a wraz z inżynierami budownictwa (352 osoby) – 867 osób.

Wśród absolwentów średnich i policealnych szkół zawodowych najliczniejszymi zawodami były:

- asystent ekonomiczny – 1.483 osoby,
- handlowiec – 847 osób,
- technik mechanik – 771 osób,
- technik elektronik – 635 osób,
- technik informatyk – 450,
- technik budownictwa – 435 osób,

- technik elektryk – 417 osób,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego – 417 osób.

Wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych najliczniejszymi zawodami były:

- sprzedawca – 629 osób,
- kucharz małej gastronomii – 535 osób,
- fryzjer – 254 osoby,
- piekarz – 230 osób,
- mechanik samochodów osobowych – 227 osób,
- cukiernik – 215 osób.

Z sondażu wynika, że w 12 spośród 86 zawodów ((kod 6 – cyfrowy) szkoły wyższe ukończyło 10.082 absolwentów, tj. prawie 58 % tej grupy absolwentów, ze 107 zawodów kończących średnie i policealne szkoły zawodowe w 9 zawodach ukończyło 5.455 absolwentów, czyli odpowiednio 51 %, a zasadnicze szkoły zawodowe spośród 89 zawodów w 6-ciu naukę ukończyło 2.090 absolwentów, czyli prawie 49 %. Mówi to o bardzo wysokiej koncentracji liczby uczniów i studentów tylko w kilku lub kilkunastu zawodach.

Odnosząc liczbę absolwentów, którzy naukę ukończyli w najliczniejszych zawodach do ustalonych w rozdziale I zawodów o największej liczbie bezrobotnych należy stwierdzić, że:

- spośród 12 zawodów o największych liczbach absolwentów, którzy naukę ukończyli w pięciu szkołach wyższych tj. ekonomistów i pozostałych specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania, specjalistów administracji publicznej, politologów i pedagogów występują również największe liczby bezrobotnych,
- spośród 8 zawodów o największych liczbach absolwentów, którzy naukę ukończyli w szkołach średnich, aż w 7 występują najwyższe liczby bezrobotnych (wyjątkiem jest zawód technik informatyk),
- we wszystkich 6 zawodach o największych liczbach absolwentów, którzy naukę ukończyli na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej występowały równocześnie największe liczby bezrobotnych.

Szczególnego podkreślenia wymaga również to, że wszystkie zawody w których naukę ukończyły najliczniejsze grupy absolwentów znalazły się wśród zawodów nadwyżkowych.

Wynika stąd także, że struktura kształcenia zawodowego, zwłaszcza na poziomie szkół wyższych, policealnych i średnich, w znaczącej mierze generuje bezrobocie umacniając jego strukturalne niedostosowanie do popytu na dolnośląskim rynku pracy.

PODSUMOWANIE

Podjęta przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu próba określenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2005 roku, miała na celu zobrazowanie aktualnej sytuacji na regionalnym rynku pracy i tym sposobem stworzenie przesłanek do wyciągnięcia odpowiednich wniosków przez służby odpowiedzialne za edukację i zatrudnienie, poradnictwo zawodowe, szkolenie.

Wyniki rocznego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych 2005 roku wykazały, że:

1. Zawarte w rozdziale I, II i III wyniki badania liczby i struktury bezrobocia według zawodów, napływu i odpływu bezrobotnych, liczby i struktury zawodowej ofert pracy w pełni odzwierciedlają sytuację na rynku pracy województwa dolnośląskiego.
2. Potwierdziły, że podstawowe zmiany na rynku pracy są korzystne o czym świadczy spadek liczby bezrobotnych w siedmiu wielkich grupach zawodowych przy wzroście wyłącznie w grupach specjalistów, byłych pracowników władz publicznych, wyższych urzędników oraz kierowników.
3. Pokazały równocześnie, że nadal utrzymało się niekorzystne zjawisko nierównoważenia w zakresie struktury zawodowej popytu i podaży na regionalnym i lokalnych rynkach pracy.
4. Wskazały, że podobnie jak pół roku wcześniej, najwięcej bezrobotnych pozostaje w tych samych zawodach, co spowodowało iż utrzymała się praktycznie rzecz biorąc, identyczna struktura zawodów nadwyżkowych i zrównoważonych oraz deficytowych.

W monitoringu rocznym 2005 roku nie zdołano ustalić zapotrzebowania pracodawców na pracowników według zawodów. Nie przewidziano także zbadania potrzeb w tym zakresie inwestorów, którzy w 2006 roku rozpoczną działalność gospodarczą. Jest to niewątpliwie bardzo słabą stroną przeprowadzonego badania.

Bardzo wiele problemów stworzyło powiatowym urzędom pracy przeprowadzenie sondażu w szkołach ponadgminajalnych (ponadpodstawowych) dotyczącego liczby absolwentów według zawodów. Przyczyny i skutki tych problemów opisano szczegółowo w rozdziale IV. Nie ulega jednak wątpliwości, że sondaż ten potwierdził, iż nieadekwatna w porównaniu z potrzebami pracodawców, struktura edukacji zawodowej jest jedną z podstawowych przyczyn umacniania się strukturalnego bezrobocia w województwie dolnośląskim.

Nie ulega również najmniejszej wątpliwości, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych może spełniać podstawową rolę w polityce regionalnej i lokalnej kształtującej:

- strukturę zawodową edukacji i kształcenia ustawicznego,

- lokalizacji nowych inwestycji,
- finansowania programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych,
- realizacji programów przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu oraz wykluczeniu zawodowemu i społecznemu,
- innym niekorzystnym zjawiskom na rynkach pracy.

Dlatego też powinno się dołożyć wystarczających starań by w rocznym monitoringu 2006 roku zapewnić warunki zapewniające na udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania, które się przed nimi stawia. W tym roku należy przede wszystkim:

1. Zapewnić starostwom (powiatowym urządowi pracy) dopływ informacji od pracodawców z ich obszaru działania o zapotrzebowaniu według zawodów.
2. Zapewnić wiedzę o potrzebach nowych firm, które w okresie najbliższego roku rozpoczną działalność w powiecie. Wprawdzie są to sprawy lokalne, jednak w dużych aglomeracjach taka wiedza nie zawsze dociera do powiatowych urzędów pracy, które są odpowiedzialne za opracowanie monitoringu.
3. Zapewnić powiatowym urządowi pracy łatwy dostęp do sprawozdań szkół ponadgimnazjalnych wszystkich placówek działających w powiecie. W tym celu starostwa powinny otrzymywać kopie odpowiednich sprawozdań wszystkich placówek edukacyjnych w powiecie.
4. Zapewnić odpowiednim pracownikom powiatowych urzędów pracy przeszkolenie dające umiejętności prawidłowego kodowania zawodów.
5. Ponownie zapewnić w programie PULS możliwość rejestracji bezrobotnych absolwentów zamieszkujących w powiecie, a w programie monitoringu odpowiednią kolumnę dla tej zbiorowości.
6. Rozważyć możliwość identyfikacji zawodów do 30 dużych grup, szczególnie dla absolwentów szkół policealnych, gdyż kody 6 cyfrowe najczęściej posiadają dla tych szkół końcowe dwie cyfry 01 lub 90.
7. Rozważyć potrzebę uruchomienia opracowywania monitoringu dla coraz wyraźniej wyłaniających się ponadlokalnych, subregionalnych rynków pracy.

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych w 2005 roku wykazał również, że w obszarze województwa dolnośląskiego, praktycznie rzecz biorąc o podaży i popycie na pracowników według zawodów decyduje liczba bezrobotnych i absolwentów szkół w około 100 – 120 zawodach. Dlatego też podejmując decyzje o tym, czy taki monitoring ma być prowadzony nadal należy podjąć decyzję umożliwiającą województwom i powiatom decydowania o tym jak szeroko i głęboko monitoring ten ma być prowadzony.

Tabela 1. Ranking zawodów i specjalności według największego napływu bezrobotnych w województwie dolnośląskim w 2005 roku.

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2005 roku		Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2005 roku		Oferty pracy zgłoszone w 2005 roku
			Ogółem	do 12 mies.od ukończenia nauki	Ogółem	do 12 mies.od ukończenia nauki	
0			1	2	3	4	5
1	Bez zawodu	000000	34291	9283	33049	2599	2998
2	Sprzedawca	522107	18515	1388	19397	505	6062
3	Asystent ekonomiczny(technik ekonomista)	341902	8207	2149	5514	483	145
4	Murarz	712102	7057	120	7249	37	1536
5	Ślusarz	722204	7053	152	6452	47	1037
6	Technik mechanik	311502	5926	1201	3751	255	628
7	Kucharz	512201	4543	313	4944	81	851
8	Mechanik samochodów osobowych	723105	4517	374	3114	124	628
9	Ekonomista	241102	4331	1352	3028	292	275
10	Krawiec	743304	4165	156	5123	68	228
11	Pracownik biurowy	419101	4015	477	3527	116	6317
12	Szwaczka	743604	3830	13	4296	7	1632
13	Robotnik budowlany	931301	3486	26	3640	13	1286
14	Robotnik gospodarczy	914103	2653	51	3490	14	4205
15	Piekarz	741203	2637	230	2118	96	362
16	Technik budownictwa	311204	2584	461	1890	122	307
17	Sprzątaczką	913207	2573	15	4482	7	1314
18	Handlowiec (zaw.szk.:Technik handlowiec)	341501	2431	1060	1172	266	490
19	Tokarz	722304	2417	12	2298	5	370
20	Pozost. mechanicy pojazdów samochodowych	723190	2135	153	1402	43	46
21	Technik rolnik	321208	2070	300	1839	104	5
22	Magazynier	413103	1909	39	2038	14	1509
23	Pracownik administracyjny	343101	1887	380	1232	99	2536
24	Stolarz	742204	1853	102	1369	35	503
25	Cukiernik	741201	1824	175	1624	71	203
26	Fryzjer	514102	1595	227	1491	97	432
27	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rol.	723306	1545	47	1280	16	19
28	Technik elektryk	311302	1516	308	867	63	221
29	Kelner	512302	1514	58	1637	16	647
30	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	1437	13	2128	6	458
31	Elektromonter (elektryk) zakładowy	724201	1410	85	1276	33	275
32	Kierowca samochodu ciężarowego	832302	1410	3	1341	0	1343
33	Technik elektronik	311401	1406	462	806	98	114
34	Malarz budowlany	714101	1392	12	1661	7	264
35	Kierowca samochodu osobowego	832101	1359	27	1359	6	362
36	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	1357	408	780	117	4
37	Specjalista ds. marketingu i handlu	241912	1333	416	689	80	494
38	Monter instal.wodociągowych i kanalizac.	713604	1280	26	1192	7	294
39	Górnik eksploatacji podziemnej	711101	1224	20	1326	10	42
40	Stolarz meblowy	742207	1204	14	981	4	270
41	Technik informatyk	312102	1178	328	568	85	288
42	Stolarz budowlany	712302	1128	14	1027	5	127
43	Pracownik ochrony mienia i osób	515902	1026	86	750	33	1220
44	Technik technologii odzieży	311913	1010	169	744	52	139
45	Specjalista pielęgniarstwa	224101	1008	54	881	8	402
46	Pomoc kuchenna	913204	976	15	1532	5	667
47	Księgowy (samodzielny)	343201	953	37	1182	13	874
48	Błacharz samochodowy	721303	947	49	619	23	106
49	Specjalista administracji publicznej	247901	923	431	409	97	24
50	Pedagog	244104	921	452	376	107	65

Tabela. 2 Ranking zawodów i specjalności
według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w woj. dolnośląskim
(stan na koniec grudnia 2005 roku)

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol cyfrowy zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (stan na koniec grudnia 2005 roku)					
			ogółem	kobiety	do 12 mies. od ukończenia nauki		Pozostający bez pracy powyżej 12 - miesięcy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
0			1	2	3	4	5	6
1	Bez zawodu	000000	33049	19123	2599	1681	6884	3632
2	Sprzedawca	522107	19397	17821	505	442	8593	8083
3	Murarz	712102	7249	23	37	0	3379	13
4	Ślusarz	722204	6452	290	47	0	2684	170
5	Asystent ekonomiczny(technik ekonomista)	341902	5514	4871	483	400	1514	1422
6	Krawiec	743304	5123	5022	68	66	2092	2057
7	Kucharz	512201	4944	4243	81	61	2024	1878
8	Sprzątaczką	913207	4482	4386	7	7	2714	2660
9	Szwaczka	743604	4296	4258	7	7	2138	2128
10	Technik mechanik	311502	3751	303	255	5	1061	156
11	Robotnik budowlany	931301	3640	80	13	2	1793	44
12	Pracownik biurowy	419101	3527	3196	116	101	1438	1334
13	Robotnik gospodarczy	914103	3490	1573	14	6	1951	963
14	Mechanik samochodów osobowych	723105	3114	13	124	1	853	5
15	Ekonomista	241102	3028	2469	292	228	1080	927
16	Tokarz	722304	2298	288	5	0	961	160
17	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	2128	1315	6	4	1270	855
18	Piekarz	741203	2118	582	96	5	738	317
19	Magazynier	413103	2038	802	14	4	1033	475
20	Technik budownictwa	311204	1890	575	122	20	621	258
21	Technik rolnik	321208	1839	1281	104	62	642	479
22	Malarz budowlany	714101	1661	253	7	2	832	121
23	Kelner	512302	1637	1455	16	13	742	694
24	Cukiernik	741201	1624	1075	71	38	611	474
25	Pomoc kuchenna	913204	1532	1484	5	3	872	860
26	Fryzjer	514102	1491	1423	97	90	563	547
27	Pozost. mechanicy pojazdów samochodowych	723190	1402	4	43	0	390	0
28	Stolarz	742204	1369	86	35	0	406	49
29	Kierowca samochodu osobowego	832101	1359	11	6	0	644	8
30	Kierowca samochodu ciężarowego	832302	1341	2	0	0	608	0
31	Górnik eksploatacji podziemnej	711101	1326	1	10	0	639	0
32	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rol.	723306	1280	9	16	0	431	4
33	Elektromonter (elektryk) zakładowy	724201	1276	78	33	0	534	50
34	Pracownik administracyjny	343101	1232	1088	99	87	315	287
35	Dozorca	915202	1210	647	3	1	775	439
36	Monter instal.wodociągowych i kanalizac.	713604	1192	7	7	0	524	3
37	Salowa	913206	1185	1176	1	1	782	778
38	Księgowy (samodzielny)	343201	1182	1147	13	11	638	626
39	Handlowiec (zaw.szcz.:Technik handlowiec)	341501	1172	916	266	199	125	99
40	Obuwnik przemysłowy	744304	1117	977	2	1	609	544
41	Robotnik placowy	916201	1045	383	4	1	640	242
42	Stolarz budowlany	712302	1027	33	5	0	421	21
43	Tkacz	743206	1020	935	2	2	463	437
44	Robotnik leśny	631102	987	286	0	0	540	175
45	Stolarz meblowy	742207	981	131	4	0	365	75
46	Specjalista pielęgniarstwa	224101	881	874	8	8	345	342
47	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	613101	877	615	4	2	380	275
48	Technik elektryk	311302	867	120	63	4	184	43
49	Kierowca ciągnika rolniczego	833104	863	0	0	0	482	0
50	Poz.mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń	723390	859	100	10	0	416	63

Tabela 3. Ranking zawodów i specjalności w województwie dolnośląskim według największej liczby zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu grudnia 2005 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2005 roku
	0		1	2	3
1	Pracownik biurowy	419101	4015	3527	6317
2	Sprzedawca	522107	18515	19397	6062
3	Robotnik gospodarczy	914103	2653	3490	4205
4	Bez zawodu	000000	34291	33049	2998
5	Pracownik administracyjny	343101	1887	1232	2536
6	Szwaczka	743604	3830	4296	1632
7	Murarz	712102	7057	7249	1536
8	Magazynier	413103	1909	2038	1509
9	Kierowca samochodu ciężarowego	832302	1410	1341	1343
10	Sprzątaczką	913207	2573	4482	1314
11	Robotnik budowlany	931301	3486	3640	1286
12	Pracownik ochrony mienia i osób	515902	1026	750	1220
13	Ślusarz	722204	7053	6452	1037
14	Księgowy (samodzielny)	343201	953	1182	874
15	Kucharz	512201	4543	4944	851
16	Kasjer handlowy	421102	599	500	840
17	Przedstawiciel handlowy (przed.region.)	341503	675	521	741
18	Pomoc kuchenna	913204	976	1532	667
19	Kelner	512302	1514	1637	647
20	Technik mechanik	311502	5926	3751	628
21	Mechanik samochodów osobowych	723105	4517	3114	628
22	Robotnik drogowy	931203	866	771	611
23	Cieśla	712301	745	687	576
24	Pakowacz	932103	688	738	526
25	Sekretarka	411101	496	506	521
26	Spawacz ręczny gazowy	721202	694	684	515
27	Stolarz	742204	1853	1369	503
28	Specjalista ds. marketingu i handlu	241912	1333	689	494
29	Handlowiec (zaw.szcz.:Technik handlowiec)	341501	2431	1172	490
30	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	1437	2128	458
31	Dozorca	915202	704	1210	445
32	Fryzjer	514102	1595	1491	432
33	Specjalista pielęgniarstwa	224101	1008	881	402
34	Nauczyciel języka obcego	232108	309	148	374
35	Robotnik leśny	631102	703	987	373
36	Tokarz	722304	2417	2298	370
37	Rolnik upraw polowych	611104	242	332	370
38	Poz.robot.przy pracach prostych w przem.	932190	169	156	367
39	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	723304	818	641	363
40	Piekarz	741203	2637	2118	362
41	Kierowca samochodu osobowego	832101	1359	1359	362
42	Brukarz	712401	262	247	355
43	Oper.urz.do formow.wyrob.z tworz.sztucz.	823205	86	95	343
44	Monter podzespołów i zespołów elektron.	828303	197	199	340
45	Zbrojarz	712204	162	130	309
46	Technik budownictwa	311204	2584	1890	307
47	Kierowca autobusu	832201	252	194	304
48	Recepcjonista	422201	200	187	301
49	Telemarketer	341504	18	8	300
50	Poz.pracow.obsl.biurowej gdzie in.niesk.	419190	430	194	298

Tabela 4. Ranking zawodów i specjalności według największej liczby bezrobotnych którym nie upłynął okres 12 miesięcy od ukończenia nauki.

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2005 roku		Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu grudnia 2005 roku	
			ogółem	do 12 mies. od ukończenia nauki	ogółem	do 12 mies. od ukończenia nauki
0			1	2	3	4
1	Bez zawodu	000000	34291	9283	33049	2599
2	Sprzedawca	522107	18515	1388	19397	505
3	Asystent ekonomiczny(technik ekonomista)	341902	8207	2149	5514	483
4	Ekonomista	241102	4331	1352	3028	292
5	Handlowiec (zaw.szk.:Technik handlowiec)	341501	2431	1060	1172	266
6	Technik mechanik	311502	5926	1201	3751	255
7	Kucharz małej gastronomii	512202	437	318	286	157
8	Mechanik samochodów osobowych	723105	4517	374	3114	124
9	Technik budownictwa	311204	2584	461	1890	122
10	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	1357	408	780	117
11	Pracownik biurowy	419101	4015	477	3527	116
12	Pedagog	244104	921	452	376	107
13	Technik rolnik	321208	2070	300	1839	104
14	Pracownik administracyjny	343101	1887	380	1232	99
15	Technik elektronik	311401	1406	462	806	98
16	Fryzjer	514102	1595	227	1491	97
17	Specjalista administracji publicznej	247901	923	431	409	97
18	Piekarz	741203	2637	230	2118	96
19	Politolog	244204	601	339	240	86
20	Technik informatyk	312102	1178	328	568	85
21	Kucharz	512201	4543	313	4944	81
22	Specjalista ds. marketingu i handlu	241912	1333	416	689	80
23	Technik ochrony środowiska	311209	683	282	354	80
24	Cukiernik	741201	1824	175	1624	71
25	Krawiec	743304	4165	156	5123	68
26	Technik elektryk	311302	1516	308	867	63
27	Organizator usług hotelarskich	341404	598	206	313	63
28	Pozostali technicy technologii żywności	321390	714	216	450	62
29	Spec. ds.org.usług gastr.hotel.i turyst.	241915	389	166	208	55
30	Technik technologii odzieży	311913	1010	169	744	52
31	Organizator agrobiznesu	341903	336	201	144	49
32	ślusarz	722204	7053	152	6452	47
33	Pozost. mechanicy pojazdów samochodowych	723190	2135	153	1402	43
34	Organizator obsługi turystycznej	341401	483	162	269	42
35	Poz.spec.ds.ekon.i zarz.gdzie in.nieskl.	241990	568	201	320	41
36	Fizjoterapeuta	223903	336	208	117	41
37	Inżynier systemów komputerowych	213104	330	193	107	38
38	Murarz	712102	7057	120	7249	37
39	Pracownik socjalny	346104	354	136	226	37
40	Stolarz	742204	1853	102	1369	35
41	Pozostali inż.budownictwa i inżyn.środ.	214290	327	156	131	34
42	Elektromonter (elektryk) zakładowy	724201	1410	85	1276	33
43	Pracownik ochrony mienia i osób	515902	1026	86	750	33
44	Technik telekomunikacji	311402	418	129	217	33
45	Pozost.inż.i pokrew.gdzie indziej niesk.	214990	178	95	70	31
46	Inż.inżyn.środ.-oczysz.miastr i gosp.odp.	214210	242	132	90	29
47	Socjolog	244105	260	109	109	27
48	Inż. organizacji i planowania produkcji	214908	176	93	88	27
49	Technik ogrodnik	321206	459	68	371	25
50	Kosmetyczka	514103	274	91	157	25

Tabela 5. Ranking zawodów i specjalności według największego wskaźnika deficytu zawodów w województwie dolnośląskim w 2005 roku.

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu grudnia 2005 roku	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 roku	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
0			1	2	3	4
1	Operator maszyn tapicerskich	826902	2	1	88	44,0000
2	Operator strugarek i frezarek do drewna	814107	1	4	40	40,0000
3	Pozostali pośrednicy ubezpieczeniowi	341290	1	1	19	19,0000
4	Demonstrator wyrobów	522103	1	1	18	18,0000
5	Telemarketer	341504	18	8	300	16,6667
6	Pozostali urzędnicy do spraw podatków	344290	3	0	47	15,6667
7	Sortowacz surowców wtórnych	916103	3	4	46	15,3333
8	Nauczyciel matematyki w szkole podstaw.	233106	1	1	15	15,0000
9	Monter silników spalinowych	828110	8	5	118	14,7500
10	Poz.oper.masz.i urz.do prod.wyr.chem.	822990	2	4	26	13,0000
11	Projektant stron internet. (webmaster)	213202	1	0	13	13,0000
12	Doradca podatkowy	241903	1	0	13	13,0000
13	Kurier	414104	3	3	25	8,3333
14	Pozostali tynkarze i pokrewni	713390	3	3	24	8,0000
15	Instruktor tańca	331104	1	1	8	8,0000
16	Asystent kierownika produkcji	347701	1	0	8	8,0000
17	Oper.urz.do natryskowego nakład.powłok	822304	2	3	14	7,0000
18	Oper.urz.do prod.element.z betonu komór.	821205	1	1	7	7,0000
19	Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	234190	2	1	13	6,5000
20	Poz.oper.maszyn do produk.wyrob.z drewna	824190	9	10	58	6,4444
21	Doradca inwestycyjny	341102	10	9	60	6,0000
22	Oper.autom.ceglarskich i wapienno-piask.	821203	1	2	6	6,0000
23	Frezer drewna	742301	1	1	6	6,0000
24	Pozostali gospodarze budynków	914190	1	1	6	6,0000
25	Lekarz - choroby wewnętrzne	223114	2	1	11	5,5000
26	Pozost.technicy nauk chem.fiz. i pokrew.	311190	3	3	16	5,3333
27	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	235906	8	6	42	5,2500
28	Poz.pracow.bibliotek i informacji nauk.	348290	2	5	10	5,0000
29	Nauczyciel konsultant	235902	1	5	5	5,0000
30	Pozostali zamiatacze i pokrewni	916290	1	3	5	5,0000
31	Referendarz sądowy	242905	3	2	15	5,0000
32	Szydliarz	732405	2	10	9	4,5000
33	Nauczyciel techniki w szkole podstawowej	233112	2	2	9	4,5000
34	Tancerz baletowy	245402	2	2	9	4,5000
35	Poz.oper.masz.do prod.wyrob.z tworcz.szt.	823290	25	25	109	4,3600
36	Pozostali myjący pojazdy i szyby	914290	3	5	13	4,3333
37	Pozost.robotnicy budowy dróg i pokrewni	712490	8	14	34	4,2500
38	Oper.urzadz.do produkcji wyrobów cukier.	827404	5	12	21	4,2000
39	Pozostali monterzy sprzętu elektronicz.	828390	7	8	28	4,0000
40	Poz.śred.pers.ochr.zdrow.gdzie in.niesk.	322990	1	4	4	4,0000
41	Specjalista ds. ubezpieczeń społecznych	241207	3	2	12	4,0000
42	Nauczyciel plastyki w szkole podstawowej	233109	1	2	4	4,0000
43	Pozostali operatorzy aparatury medycznej	322790	1	2	4	4,0000
44	Konserwator systemów komputer. i sieci	312101	3	1	12	4,0000
45	Z-ca dyr./prezesa ds.marketingu i dystr.	121203	1	1	4	4,0000
46	Lekarz - pediatria	223150	1	1	4	4,0000
47	Inspektor pracy	247104	1	1	4	4,0000
48	Dealer aktywów finansowych	341101	1	1	4	4,0000
49	Naucz.przewlekłe chorych i niepełn.ruch.	234103	1	0	4	4,0000
50	Asystent archiwalny	348102	1	0	4	4,0000

Tabela 6. Ranking zawodów i specjalności według największej liczby bezrobotnych kobiet.

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2005 roku			Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu grudnia 2005 roku		
			ogółem	kobiety	% kobiet	ogółem	kobiety	% kobiet
0			1	2	3	4	5	6
1	Bez zawodu	000000	34291	18446	53,8	33049	19123	57,9
2	Sprzedawca	522107	18515	16172	87,3	19397	17821	91,9
3	Krawiec	743304	4165	4056	97,4	5123	5022	98,0
4	Asystent ekonomiczny(technik ekonomista)	341902	8207	6880	83,8	5514	4871	88,3
5	Sprzątaczką	913207	2573	2488	96,7	4482	4386	97,9
6	Szwaczka	743604	3830	3776	98,6	4296	4258	99,1
7	Kucharz	512201	4543	3239	71,3	4944	4243	85,8
8	Pracownik biurowy	419101	4015	3465	86,3	3527	3196	90,6
9	Ekonomista	241102	4331	3389	78,2	3028	2469	81,5
10	Robotnik gospodarczy	914103	2653	1014	38,2	3490	1573	45,1
11	Pomoc kuchenna	913204	976	871	89,2	1532	1484	96,9
12	Kelner	512302	1514	1224	80,8	1637	1455	88,9
13	Fryzjer	514102	1595	1497	93,9	1491	1423	95,4
14	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	1437	724	50,4	2128	1315	61,8
15	Technik rolnik	321208	2070	1252	60,5	1839	1281	69,7
16	Salowa	913206	637	629	98,7	1185	1176	99,2
17	Księgowy (samodzielny)	343201	953	917	96,2	1182	1147	97,0
18	Pracownik administracyjny	343101	1887	1575	83,5	1232	1088	88,3
19	Cukiernik	741201	1824	927	50,8	1624	1075	66,2
20	Obuwnik przemysłowy	744304	869	734	84,5	1117	977	87,5
21	Tkacz	743206	895	793	88,6	1020	935	91,7
22	Handlowiec (zaw.szcz.:Technik handlowiec)	341501	2431	1836	75,5	1172	916	78,2
23	Specjalista pielęgniarstwa	224101	1008	990	98,2	881	874	99,2
24	Magazynier	413103	1909	528	27,7	2038	802	39,4
25	Przędzacz	743101	657	597	90,9	825	773	93,7
26	Technik technologii odzieży	311913	1010	993	98,3	744	736	98,9
27	Dozorca	915202	704	301	42,8	1210	647	53,5
28	Pakowacz	932103	688	572	83,1	738	643	87,1
29	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	1357	999	73,6	780	623	79,9
30	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	613101	737	455	61,7	877	615	70,1
31	Bufetowy (barman)	512301	650	546	84,0	693	609	87,9
32	Piekarz	741203	2637	403	15,3	2118	582	27,5
33	Technik budownictwa	311204	2584	542	21,0	1890	575	30,4
34	Sekretarka	411101	496	496	100,0	506	506	100,0
35	Zdobnik szkła	732407	733	508	69,3	674	503	74,6
36	Specjalista ds. marketingu i handlu	241912	1333	901	67,6	689	481	69,8
37	Kasjer handlowy	421102	599	532	88,8	500	477	95,4
38	Ogrodnik terenów zieleni	621201	652	340	52,1	757	470	62,1
39	Poz.ogrodnicy produc.warz.kwiatów i pok.	621190	391	263	67,3	614	447	72,8
40	Robotnik placowy	916201	672	188	28,0	1045	383	36,7
41	Pozostali technicy technologii żywności	321390	714	554	77,6	450	377	83,8
42	Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	732102	351	302	86,0	403	372	92,3
43	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	611190	459	193	42,0	748	367	49,1
44	Rolnik pracujący na własne potrzeby	641101	362	238	65,7	492	365	74,2
45	Opiekunka domowa	513301	235	233	99,1	368	365	99,2
46	Asystent rachunkowości	412102	272	260	95,6	343	332	96,8
47	Pozostali tkacze, dziewiarze i pokrewni	743290	204	184	90,2	352	324	92,0
48	Pedagog	244104	921	798	86,6	376	323	85,9
49	Dziewiarz	743202	249	228	91,6	345	321	93,0
50	Laborant chemiczny	311101	257	239	93,0	329	313	95,1

Tabela 7. Ranking zawodów i specjalności nadwyżkowych w województwie dolnośląskim według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu grudnia 2005 roku	Liczba zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku	Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przypadających na 1 zgłoszoną ofertę pracy kol. 1 : kol. 3
0			1	2	3	4
1	Bez zawodu	000000	34291	33049	2998	11,4
2	Sprzedawca	522107	18515	19397	6062	3,1
3	Murarz	712102	7057	7249	1536	4,6
4	ślusarz	722204	7053	6452	1037	6,8
5	Asystent ekonomiczny(technik ekonomista)	341902	8207	5514	145	56,6
6	Krawiec	743304	4165	5123	228	18,3
7	Kucharz	512201	4543	4944	851	5,3
8	Sprzątaczką	913207	2573	4482	1314	2,0
9	Szwaczka	743604	3830	4296	1632	2,3
10	Technik mechanik	311502	5926	3751	628	9,4
11	Robotnik budowlany	931301	3486	3640	1286	2,7
12	Mechanik samochodów osobowych	723105	4517	3114	628	7,2
13	Ekonomista	241102	4331	3028	275	15,7
14	Tokarz	722304	2417	2298	370	6,5
15	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	1437	2128	458	3,1
16	Piekarz	741203	2637	2118	362	7,3
17	Magazynier	413103	1909	2038	1509	1,3
18	Technik budownictwa	311204	2584	1890	307	8,4
19	Technik rolnik	321208	2070	1839	5	414,0
20	Malarz budowlany	714101	1392	1661	264	5,3
21	Kelner	512302	1514	1637	647	2,3
22	Cukiernik	741201	1824	1624	203	9,0
23	Pomoc kuchenna	913204	976	1532	667	1,5
24	Fryzjer	514102	1595	1491	432	3,7
25	Pozost. mechanicy pojazdów samochodowych	723190	2135	1402	46	46,4
26	Stolarz	742204	1853	1369	503	3,7
27	Kierowca samochodu osobowego	832101	1359	1359	362	3,8
28	Górnik eksploatacji podziemnej	711101	1224	1326	42	29,1
29	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rol.	723306	1545	1280	19	81,3
30	Elektromonter (elektryk) zakładowy	724201	1410	1276	275	5,1
31	Dozorca	915202	704	1210	445	1,6
32	Monter instal.wodociagowych i kanalizac.	713604	1280	1192	294	4,4
33	Salowa	913206	637	1185	113	5,6
34	Handlowiec (zaw.szk.:Technik handlowiec)	341501	2431	1172	490	5,0
35	Obuwnik przemysłowy	744304	869	1117	129	6,7
36	Robotnik placowy	916201	672	1045	89	7,6
37	Stolarz budowlany	712302	1128	1027	127	8,9
38	Tkacz	743206	895	1020	34	26,3
39	Robotnik leśny	631102	703	987	373	1,9
40	Stolarz meblowy	742207	1204	981	270	4,5
41	Specjalista pielęgniarstwa	224101	1008	881	402	2,5
42	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	613101	737	877	9	81,9
43	Technik elektryk	311302	1516	867	221	6,9
44	Kierowca ciągnika rolniczego	833104	590	863	66	8,9
45	Poz.mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń	723390	840	859	53	15,8
46	Przędzacz	743101	657	825	3	219,0
47	Technik elektronik	311401	1406	806	114	12,3
48	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	1357	780	4	339,3
49	Robotnik drogowy	931203	866	771	611	1,4
50	Ogrodnik terenów zieleni	621201	652	757	228	2,9
51	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	611190	459	748	18	25,5

Tabela 8. Ranking nadwyżkowych zawodów i specjalności w województwie dolnośląskim według największego wskaźnika napływu bezrobotnych na 1 zgłoszoną ofertę pracy.

Lp.	Zawody i specjalności	Symbol	Napływ bezrobotnych w 2005 roku	Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2005 roku	Liczba zgłoszonych ofert pracy w 2005 roku	Wskaźnik napływu bezrobotnych na 1 zgłoszoną ofertę pracy kol. 1 : kol. 3
0			1	2	3	4
1	Technik rolnik	321208	2070	1839	5	414,0
2	Pozostali technicy technologii żywności	321390	714	450	2	357,0
3	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	1357	780	4	339,3
4	Politolog	244204	601	240	2	300,5
5	Socjolog	244105	260	109	1	260,0
6	Filolog - filologia obcojęzyczna	244302	223	110	1	223,0
7	Przędzacz	743101	657	825	3	219,0
8	Mech.autom.przem.i urząd.precyzyjnych	731102	140	113	1	140,0
9	Elektromonter maszyn i urz.górn.podziem.	724205	135	126	1	135,0
10	Poz.hodow.zwierząt i pok.gdzie in.niesk.	612990	264	466	2	132,0
11	Poz.ogrodnicy produc.warz.kwiatów i pok.	621190	391	614	3	130,3
12	Organizator usług gastronomicznych	341403	126	64	1	126,0
13	Filolog - filologia polska	244303	210	109	2	105,0
14	Oper.urz.przetwórstwa owocowo-warzywnego	827504	203	268	2	101,5
15	Organizator usług hotelarskich	341404	598	313	6	99,7
16	Sztukator	713301	94	78	1	94,0
17	Monter elektronik-urz.radiowo-telewizyj.	725110	371	381	4	92,8
18	Technik górnictwa podziemnego	311703	92	73	1	92,0
19	Technik włókiennik	311918	256	244	3	85,3
20	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	613101	737	877	9	81,9
21	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rol.	723306	1545	1280	19	81,3
22	Elektromechanik sprzętu gospodarst.dom.	724103	219	177	3	73,0
23	Inżynier rolnictwa	222105	282	158	4	70,5
24	Operator maszyn przędzalniczych	826102	70	98	1	70,0
25	Technik inżynierii środow. i melioracji	311208	69	63	1	69,0
26	Rolnik upraw mieszanych	611103	206	276	3	68,7
27	Oper.urząd.do produk.wyrobów mleczar.	827202	67	77	1	67,0
28	Ogrodnik - uprawa roślin ozdobnych	621104	65	83	1	65,0
29	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	828111	130	157	2	65,0
30	Technik mechanizacji rolnictwa	311503	441	299	7	63,0
31	Technik technologii chemicznej	311603	186	149	3	62,0
32	Technik hodowca koni	321203	60	28	1	60,0
33	Technik telekomunikacji	311402	418	217	7	59,7
34	Monter instalator urz.techn.w bud.wiej.	723310	59	61	1	59,0
35	Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	732102	351	403	6	58,5
36	Asystent ekonomiczny(technik ekonomista)	341902	8207	5514	145	56,6
37	Spec. ds.org.usług gastr.hotel.i turyst.	241915	389	208	8	48,6
38	Złotnik - jubiler	731306	48	51	1	48,0
39	Technik hodowca zwierząt	321204	237	228	5	47,4
40	Tech.techn.żywności-prod.koncentr.spoż.	321303	93	65	2	46,5
41	Pozost. mechanicy pojazdów samochodowych	723190	2135	1402	46	46,4
42	Kulturoznawca	244103	45	31	1	45,0
43	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	732101	43	52	1	43,0
44	Malarz - tapeciarsz	714103	512	504	12	42,7
45	Modelarz odlewniczy	721104	40	51	1	40,0
46	Specjalista administracji publicznej	247901	923	409	24	38,5
47	Specjalista pracy socjalnej	244502	76	37	2	38,0
48	Sprzątaczk domowy	913102	38	58	1	38,0
49	Lekarz - zdrowie publiczne	223163	37	21	1	37,0